

UDÁLOSTI

na VUT v Brně

**Brněnské
urbanistické dny**

**Veletrh pracovních
příležitostí**

**Výjezdní zasedání
vedení VUT v Brně**

Obsah

- 3 ..... TECHNIKA A JÁ, NEBO OPAČNĚ?**
- 4 ..... PŘEDSTAVUJEME NOVÉ PROREKTORY**
- 8 ..... VÝJEZDNÍ ZASEDÁNÍ ROZŠÍŘENÉHO VEDENÍ VUT V HOTELU VŠEMINA**
- 11 .... CO SI O TOM MYSLÍTE?**
- 13 .... FAKULTA ARCHITEKTURY ZÍSKALA DŮSTOJNĚJŠÍ PROSTORY**
- 14 .... DVA POHLEDY NA PROBLÉMY ELEKTRONICKÉHO ZÁPISU DO TV**
- 15 .... STAVAŘI NA SVÉ KONFERENCI DISKUTOVALI O STŘECHÁCH**
- 16 .... FEI CZECH REPUBLIC CHCE V BRNĚ DOSÁHNOUT PĚTINÁSOBKU VÝROBY**
- 18 .... BRNĚNSKÉ URBANISTICKÉ DNY DEN PO DNI**
- 20 .... VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI HISTORIE VUT V BRNĚ – REKTOŘI**
- 21 .... NOVÉ VYDÁNÍ KNIHY ČÍSLICOVÁ FILTRACE, ANALÝZA A RESTAURACE SIGNÁLŮ**
- 22 .... EVROPSKÝ STUDENTSKÝ KONVENT V ATHÉNÁCH**
- 24 .... INFORMACE**
- 28 .... MINISTR INFORMATIKY VLADIMÍR MLYNÁŘ PŘEDNÁŠEL STUDENTŮM FIT VUT V BRNĚ**
- 29 .... NOVÉ UČEBNÍ TEXTY A PUBLIKACE**
- 30 .... TAJEMNÉ PODZEMÍ MĚSTA SI PROHLÉDLY TISÍCE BRŇANŮ**

Technika a já, nebo opačně?

Editorial dubnového čísla časopisu Události na Vysokém učení technickém v Brně napsala Ing. Libuše Nivnická. Ředitelka Knihovny Jiřího Mahena v Brně se ve svém úvodníku zamýšlí nad mnohotvárným, mnohdy i do značné míry protikladným, vztahem lidí a současné techniky.

Když jsem byla oslovena, zda bych nenapsala něco o svém vztahu k technice, s lehkostí jsem souhlasila. Vždyť je to jasné. Když jsem začala přemýšlet, z kterého konce toto téma uchopit, přestalo to být tak jednoduché. V mysli se mi začala skládat obrovská mozaika zkušeností, poznatků, pocitů, dojmů a zážitků. Zde je jeden z nedávných.

Jela jsem kamsi tramvají, dívala se z okna a myšlenky se mi toulaly nejrůznějšími směry. Tedy i k technice. Trochu zděšeně jsem zjistila, že vše, na co se dívám, je technika sama nebo její produkt. Najednou mi pohled padl na mladou lípu u silnice. Statečně vykukovala za kolonou aut. No sláva, říkám si, přece i zde je kousek něčeho z přírody. Kolona aut se pohnula a osvobodila pohled na strom. Ten tam stál ze všech stran obklíčen reklamami na nejrůznější přístroje, náradí a počítače.

Z tohoto stavu dovozují prosté konstatování a otázku. Technika je všude kolem nás, neuměli bychom se dnes bez ní obejít, ovlivňuje nás, aniž bychom si to mnohdy vůbec uvědomovali. Nelze tedy nemít k ní nějaký vztah. Jaký však tento vztah vlastně je? Bezesporu mnohotvárný, plný protikladů, ostatně jako život sám.

Techniku mám ráda a potřebuji ji. Dnes si svou práci nedovedu představit bez toho, že bych každé ráno nesedla k počítači a neprobírala mailovou korespondenci a spoustu úkolů neřešila výhradně touto cestou. Že bych okamžitě nemohla nahlédnout třeba do fondů Kongresové knihovny či si nevyhledat potřebné informace v elektronických databázích. Ani chvíle volna netrávím bez techniky. Ráda řídím auto, jezdím na kole, fotografuji. Mnohdy je pro mne technika také výzvou, abych se jí naučila ovládat. Tak jsem kdysi byla pyšná na to, že umím nejenom rozebrat, ale dokonce i zpět složit motor traktoru. Jindy jsem musela proniknout do tajů výměňkové stanice, abych mohla jednat s projektanty a dodavateli. Tato zkušenost mne potkala právě v knihovně. Jsou tu však i tajné sny. Láká mne například umět pilotovat letadlo. Mnohé produkty techniky obdivuji i pro jejich ladnost a krásu, jsou však jiné, které programově ignoruji.

Přála bych si, aby technika byla takovým nenápadným, spolehlivým společníkem. Aby pomáhala dělat život bohatším a příjemnějším, zároveň však nepotírala jeho přirozené kořeny. Aby neomezovala, neškodila nebo dokonce neničila. To však není záležitostí techniky samé, ale těch, kteří ji tvoří a užívají. Proto moje odpověď na otázku v názvu zní: Má to být opačně.

Libuše Nivnická,
ředitelka Knihovny Jiřího Mahena v Brně

Představujeme nové prorektory

Rektor VUT v Brně Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc., jmenoval 30. ledna 2003 podle § 10, odst. 4) zákona č. 111/98 Sb. o vysokých školách, a po souhlasném vyjádření AS VUT, nové prorektory pro tříleté funkční období od 1. února 2003. Podle článku 18, odst. 1) písm. a) Statutu VUT vydal rektor rozhodnutí vymezující jejich působnosti. Představy a cíle nově jmenovaných prorektorů, se kterými přicházejí do svých funkcí, představuje časopis Události postupně prostřednictvím malé ankety. V tomto čísle na otázky redakce odpovídali prorektor pro studium a záležitosti studentů Doc. RNDr. Miloslav Švec, CSc., a prorektor pro tvůrčí rozvoj Prof. RNDr. Josef Jančář, CSc.

Doc. RNDr. Miloslav Švec, CSc., prorektor pro studium a záležitosti studentů (první funkční období)

Je odpovědný za:

- naplňování cílů bakalářských a magisterských studijních programů fakult VUT, jejich legitimitu a průběh ve vztahu k právním normám a akreditačním podmínkám a rozhodnutím, řešení problémů studentů spojených se studiem v těchto programech, jejich hodnocení a rozvoj;
- koordinaci a metodiku přijímání ke studiu v bakalářských a magisterských studijních programech fakult;
- přípravu a prosazování projektů ve vzdělávací činnosti na úrovni VUT v Brně, jejich evidenci v informačních systémech a sledování;
- záležitosti uchazečů, studentů a zaměstnanců ve vztahu ke studijním záležitostem v bakalářských a magisterských studijních programech;
- koordinovaný rozvoj bakalářských a magisterských studijních programů v návaznosti na vytváření evropského prostoru vysokoškolského vzdělání;
- uznávání studia absolvovaného na jiných vysokých školách a uznávání částí studia uskutečněných v rámci mobility studentů;

- jednání z pověření rektora podle čl. 63 odst. 3 písm. c) zákona o vysokých školách (předvolat studenta VUT k projednání otázek týkajících se průběhu studia nebo ukončení studia);
- rozvoj a naplňování databází zejména studentů (matrika studentů), studijních programů a rozvojových projektů.

U: Co bude Vaší prioritou, čeho byste chtěl v oblasti, která vám byla svěřena, dosáhnout?

Byla mi svěřena oblast studia a záležitostí studentů. Moje práce je snad více než v ostatních oblastech řízení vysoké školy naplňována jednak každodenním řešením aktuálních, často velmi citlivých problémů a úkolů spojených se studiem a studijními záležitostmi vůbec, jednak koncepčními úvahami o rozvoji základních pedagogicko-výchovných činností školy. Tato práce se musí striktně řídit všemi zákonnými normami, které ji vážou do obecně legislativních mantinelů. V tomto směru mám na co navázat. Tradice studijních prorektorů, styl práce, metody a metodiky používané mými předchůdci jsou pro mne v počátcích funkčního období neocenitelnou inspirací a základem řídicí práce.

K funkci prorektora pro studium byla nově přičleněna i oblast záležitostí studentů. Předpokládám zde samozřejmě úzkou spolupráci se studentskými reprezentacemi na úrovni školy a jednotlivých fakult. Chápu však tuto činnost i jako další krok, který by měl přiblížit studenta přímé řídicí složce univerzity. Chtěl bych, aby každý student, který bude cítit potřebu řešit své nebo obecné problémy, věděl, že existuje „jeho“ prorektor, připravený v rámci svých možností poradit a pomoci tam, kde z jakýchkoliv důvodů zaskřípala komunikace či snaha na nižší úrovni.

Tolik obecně. A nyní k nejdůležitějším prioritám v oblasti, která mi byla přidělena. Základní odpovědností resortu je zajistit zákonné a bezproblémové fungování podstatné složky činnosti univerzity, složky pedagogicko-výchovné, v části bakalářských a magisterských studijních programů. V mém funkčním období dojde s největší pravděpodobností ke vstupu naší republiky do Evropské unie. Celý školský prostor západní Evropy se otevře jak českým uchazečům o studium na vysoké škole, tak i našim současným i budoucím studentům. Myslím si, že úroveň, šíře a atraktivita našich studijních programů je srovnatelná se studijními programy mnohých evropských univerzit. Přesto nepochybně

ně vznikne nové konkurenční prostředí, na které se musíme již dnes připravovat. Je třeba promýšlet, vytvářet a akreditovat nové studijní programy a obory, které budou reagovat na měnící se potřeby praxe, je nezbytně nutné v souladu s Dlouhodobým záměrem školy akreditovat a vyučovat co nejvíce studijních programů v anglickém jazyce. Jen tak si udržíme naše studenty a přilákáme studenty zahraniční. Není žádným tajemstvím, že vzhledem k nepříznivému demografickému vývoji v České republice nelze očekávat absolutní nárůst počtu českých studentů na naší škole. Nelze ani počítat s růstem finančních prostředků z veřejných zdrojů. Jen nabídkou kvalitních a aktuálních studijních oborů se podaří zastavit pokles počtu uchazečů a udržet si tak výši dotace ze státního rozpočtu. To je základní prioritou koncepční práce v mé oblasti.

Za prvořadý úkol ve spolupráci s fakultami považuji rovněž rozšiřování nabídky studijních programů v rámci distanční a kombinované formy studia a různých forem celoživotního vzdělávání. Zde vidím další možnosti zvýšení objemu financované pedagogické činnosti.

K zamyšlení a řešení je i otázka přijímacího řízení. V nejbližší době se bez něho zřejmě neobejdeme. Hledejme však cestu, jak vytvořit především na technických fakultách naší školy kompatibilní formy přijímacích zkoušek. Hledejme u studentů obecné předpoklady ke studiu na naší škole, hledejme a nabízejme studentům, kteří na jedné fakultě sice přijímací zkoušky úspěšně složili, ale z kapacitních důvodů nemohli být přijati, administrativně jednoduchý – v podstatě automatický – převod na jiný studijní program, na jinou fakultu. Je třeba i na fakultách uvažovat „celoškolky“.

Jako červená nit se úvahami o prioritách v činnosti jednotlivých prorektorů vine otázka financování studijních programů, školy a fakult. Do oblasti mé působnosti patří významná složka z vícezdrojového financování školy – oblast Fondu rozvoje vysokých škol a oblast Transformačních a rozvojových programů. V obou těchto institucích se připravují a postupně realizují změny, na které musíme být připraveni. Je v podstatě mou povinností navázat na vynikající výsledky posledních let v získávání nezanedbatelných finančních prostředků z těchto zdrojů.

Je jistě mnoho dalších dílčích priorit v resortu mé působnosti, o kterých bych se mohl zmínit. Ale ta nejdůležitější a jediná,

jejíž splnění mne může na konci mého tříletého funkčního období uspokojit, je, aby se Vysoké učení technické i v pedagogické oblasti stalo plnoprávným partnerem evropských univerzit, aby bylo nedílnou součástí evropského prostoru vzdělávání, aby si zachovalo a zvýšilo kredit, který má.

 Co považujete za přednosti a co za nedostatky VUT v Brně?

Hlavní přednost naší vysoké školy z pohledu studijního prorektora vidím v šíři a rozmanitosti nabízených studijních programů. Máme studijní programy ryze technické, z oblasti stavební, strojní, elektrotechnické, chemické, máme atraktivní studijní programy z oblasti informačních technologií. Vysoké učení technické nabízí programy technicko-ekonomické a ekonomické, technicko-umělecké i umělecké. Takto širokou a dynamicky se rozvíjející nabídkou studijních programů nemá žádná z vysokých škol v naší republice.

Nedostatečně však dosud využíváme mezioborovou a mezi-fakultní spolupráci. Nenabízíme v širším měřítku studijní programy kombinující obory jednotlivých fakult. Tady jsou podle mého názoru další možnosti rozšiřování nabídky VUT. Za vážný problém považuji nedostatečnou mobilitu našich studentů doma i v zahraničí. Je třeba všemi prostředky podporovat výjezdy studentů do zahraničí, je třeba připravovat takové studijní programy našim bakalářským a magisterským studentům, které jim přinesou především znalosti a poznatky obecnějšího charakteru. Je třeba se značnou citlivostí, ale i s velkorysostí uznávat kredity získané na zahraničních vysokých školách.

 Jakým směrem by se VUT v Brně mělo v příštích letech ubírat?

Tato otázka je v obecné rovině otázkou především pro prorektora pro strategický rozvoj. Má však samozřejmě své opodstatnění i v jednotlivých dílčích oblastech činnosti školy. Jednoznačný směr VUT v pedagogické oblasti je zasáhnout do jádra evropského prostoru vzdělávání. Do tohoto prostoru se budeme dostávat snáze jako kvalitní, velká a jednotná škola. Jako škola s jasnou vizí, značnou šíří a atraktivitou studijních programů všech forem v češtině i angličtině. Je to úkol dlouhodobý, ale první zkouška naší připravenosti na nás čeká relativně velmi brzy.

**Prof. RNDr. Josef Jančář, CSc.,
prorektor pro tvůrčí rozvoj
(druhé funkční období)**

a) je odpovědný za:

- zabezpečování všech aktivit, které souvisejí s tvůrčím rozvojem VUT, jejich koordinací a hodnocením na VUT,
- koordinaci přípravy, předkládání, uskutečňování a hodnocení projektů VUT v rámci programů podpory výzkumu a vývoje ze státního rozpočtu a programů EU,
- rozvoj a naplňování databází zejména národních a mezinárodních projektů VaV transferu technologií a smluvních vztahů,
- úroveň doktorských studijních programů, jejich předkládání k akreditaci a za jejich uskutečňování,
- řádný a v souladu s pojetím VUT odpovědný průběh habilitačních řízení a řízení ke jmenování profesorem v souladu se zákonem, Statutem a návaznými pravidly VUT, jejichž event. změny a úpravy připravuje,
- přípravu podkladů a programů zasedání Vědecké rady VUT a zpracování závěrů z jednání a sledování jejich plnění.

b) je pověřen odpovědností za řízení Útvaru pro vzdělávání, tvůrčí a strategický rozvoj a za dohodu s prorektory K. Raisem a M. Švecem o formě řízení útvaru, osobní podřízenosti pracov-

níků/pracovnic útvaru a vzájemném zastupování, řízením Útvaru pro spolupráci s průmyslem, přípravou právní formy, systému řízení a obsahu inkubátoru nových technologií a koordinaci ve vztahu k VUT, koordinací spolupráce s JIC, AIP a dalšími institucemi inovačního podnikání.

U: Co bude Vaší prioritou, čeho byste chtěl v oblasti, která vám byla svěřena, dosáhnout?

Na rozdíl od minulého volebního období se titul mé funkce mírně změnil na prorektora pro tvůrčí rozvoj. To naznačuje i trochu jiné směřování mé činnosti. Chtěl bych se více zaměřit na systémový přístup k rozvoji a podpoře tvůrčích aktivit akademických a vědeckých pracovníků a studentů VUT. Dynamický růst počtu studentů v budoucích letech již zdaleka nebude schopen z demografických důvodů pokrýt nároky školy na růst zdrojů financování. Tvůrčí činnost je jednou z možností, jak dodatečné zdroje financování získat. Existují zde stále ještě rezervy a mojí snahou v tomto funkčním období bude nacházení těchto rezerv a vytváření podmínek pro jejich aktivaci ve prospěch VUT.

Přestože v posledních letech se objem financí získaných pro tvůrčí činnost více než zdvojnásobil, struktura těchto prostředků není příliš potěšující. Téměř polovinu prostředků totiž tvoří finance v rámci institucionální podpory výzkumu ze státního rozpočtu. To by samo o sobě bylo pozitivní, protože úkolem těchto peněz je pomoci vytvořit infrastrukturu lidskou i přístrojovou pro rozvoj perspektivních oborů. Takto podpořené obory by si pak postupně měly na sebe „vydělat“ zvýšenou grantovou činností a zvýšeným objemem financí z kontrahovaného výzkumu placeného soukromým průmyslovým sektorem. To se však v řadě výzkumných záměrů řešených na VUT ani po více než 3 letech řešení nepodařilo a vytvoření koncepce a strategie tvorby nových výzkumných záměrů pro léta 2005–2008 patří mezi mé priority.

Byl jsem panem rektorem pověřen, abych koordinoval aktivity vedoucí ke spuštění inkubátoru VUT a zapojení VUT do inovačního podnikání v rámci jihomoravského regionu. Doufám, že obrovské množství práce a nemalé prostředky z rozpoč-

tu školy i z grantu MPO, které již do projektu inkubátoru byly vloženy, se projeví pozitivně na růstu prestiže školy, která je zatím jedinou v ČR, jež skutečný inkubátor buduje a bude provozovat. Navíc budeme i první VŠ v ČR, která plánuje založení obchodní společnosti zaměřené na provoz inkubátoru. Tato přípravná činnost by měla vrcholit letos a následující dva roky by měl probíhat zkušební provoz inkubátoru, který ukáže, zda použité modely a představy jsou reálné, či zda bude nutno je revidovat a přizpůsobit specifikům českého podnikatelského prostředí.

V neposlední řadě bych se chtěl pokusit o vytvoření co nejlepšího tvůrčího prostředí i z hlediska dostupnosti a sdílení informací o projektech EU, jejíž bychom se měli za rok stát plnými členy. Naše pozice především vůči zemím východní Evropy pak bude jiná a bude jistě v našem zájmu využít potenciál, který se tam skrývá pro další rozvoj VUT a celého regionu.

Co považujete za přednosti a co za nedostatky VUT v Brně?

Z hlediska tvůrčích aktivit je VUT školou s nesmírně širokým záběrem. Máme tu umělce na FaVU, FA či FSI, ekonomy na FP, přírodovědce na FSI, FEKT a FCH a inženýry na FSI, FAST, FEKT a FIT. Tato šíře je na jedné straně výhodou a velkým pozitivem VUT a na druhé straně může být z hlediska managementu tvůrčí činnosti a vytváření srovnatelných podmínek pro různé obory nevýhodou. Přes oborovou rozmanitost tvůrčích činností, kterou já osobně považuji za pozitivní, je nutné v rámci jednotlivých oblastí aktivity spíše koncentrovat do perspektivních směrů a ty podporovat. Neznamená to automaticky uzavření směrů, které se v současné době zdají neperspektivní, pouze zaměření omezených zdrojů, kterými vládneme, do několika málo perspektivních oblastí, ve kterých můžeme mezinárodně něco znamenat. Ty ostatní, pokud jsou jejich vůdčí osobnosti schopny získat prostředky na jejich rozvoj z jiných zdrojů, mají určitě právo na existenci na VUT a nikdo je nehodlá „likvidovat“. Specializace a tvorba nadkriticky velkých týmů v perspektivních oborech je však jedinou cestou, jak se dostat do povědomí Evropy a celého světa a zajistit si tak zdroje financování rozvoje i po vstupu do EU.

Jakým směrem by se VUT v Brně mělo v příštích letech ubírat?

Ve tvůrčí činnosti by se měla v nejbližší budoucnosti škola ubírat k efektivnějšímu využívání existujících zdrojů financování a ke hledání zdrojů nových. Domnívám se, že jedním z takových zdrojů je i zvýšení a zlepšení spolupráce s průmyslem. Kontrahovaný výzkum zatím tvoří méně než 10 % celkových příjmů z tvůrčí činnosti, a to bychom měli podstatně zvýšit. Velký prostor je i v zapojení studentských řešitelských týmů do řešení projektů spolupráce s průmyslem. Domnívám se, že nejlepší výukou je právě řešení konkrétních nevyumělkovaných problémů reálných podniků. Přestože jsem měl na mysli hlavně inženýrské tvůrčí aktivity, nechci opomenout i významné umělecké aktivity, které sice do společné pokladny nepřispívají tak významně, které však VUT přibližují veřejnosti a mnohdy „polidšťují“ pohled na techniku hlavně potencionálním studentům. Rád bych, aby obě komunity, umělecká i inženýrská, k sobě v rámci VUT našly ještě lepší vztah než nyní, a věřím, že tento vztah pozitivně ovlivní rozvoj umění i vědy a techniky pěstovaných na VUT.

Připravil Igor Maukš

SUMMARY:

After an approval by the BUT Academic Senate, the new vice-rectors for the coming three-year period were appointed by Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc., Rector of BUT on 30th January. The ideas and objectives that the new vice-rectors want to accomplish in their office will be presented in this journal in small interviews. In this edition, BUT News will be talking to Doc. RNDr. Miloslav Švec, Csc., Vice-Rector in charge of study and student care and Prof. RNDr. Josef Jančář, Csc., Vice-Rector in charge of creative development.

Výjezdní zasedání rozšířeného vedení VUT v hotelu Všemina

Vývojové trendy VUT, aktuální problémy roku 2003, stav a problémy naplňování DZ VUT a příprava jeho aktualizace na rok 2004, záměr do roku 2005–2010 – to byla hlavní témata výjezdního zasedání rozšířeného vedení VUT v Brně. Poskytlo množství informací, pro řadu zúčastněných zcela nových, nejednu výměnu názorů a bouřlivou diskusi týkající se organizace výuky angličtiny na závěr. To vše v prostředí hotelu Všemina, skrytého uprostřed lesů, ze kterého se nedalo ujet, a za počasí, které nelákalo k procházkám.

Nic tedy nebránilo vytvoření velmi pracovní atmosféry, která panovala ve Všemíně první den hluboko do večera. Druhý den pak diskuse o možné integraci výuky jazyků posunula i předpokládaný odjezd až do odpoledních hodin.

Letošní výjezdní zasedání mělo velmi nabitý program. Prezentovalo se na něm nové vedení VUT, fakulty i součásti VUT.

V úvodu rektor VUT Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc., zhodnotil dosavadní vývoj v souvislosti s naplňováním Dlouhodobého záměru VUT a se závěry výjezdního zasedání v roce 2001 a představil některé z hlavních vývojových trendů VUT. Zdůraznil mimo jiné nutnost zvýšit jazykovou vybavenost studentů, jejich schopnost komunikovat i odborně v anglickém jazyce.

Prorektor Doc. RNDr. Miloslav Švec, CSc., uvedl jako základní prioritu sledování struktury a počtu studentů, akreditaci studijních programů v angličtině, položil otázku zavedení srovnatelných přijímacích zkoušek (studenti by se mohli „přelít“ z fakulty, kde je přetlak studentů, na fakultu, která jich má nedostatek), mluvil o strategii tvorby a transformace studijních programů, o rozvojových programech v oblasti vzdělávání a dalších problémech týkajících se vzdělávání a záležitostí studentů.

Prorektor Prof. RNDr. Jančař, CSc. – Jak vypadá tvůrčí rozvoj na VUT? V současné době má VUT 20 výzkumných záměrů za 105 mil. Kč. Současné VZ, které budou prodlouženy do r. 2004, jsou však mnohdy tematicky roztržštěné, což není příliš pozitivní pro nové kolo VZ. Podtrhl mimo jiné pozitivní vliv VZ na vytvoření nových řešitelských týmů s účastí mladých vědeckých pracovníků. Negativně se VZ projeví na snížení grantové účinnosti. Je proto třeba udržet úroveň institucionální podpory (VZ, Centra, SVVŠ), zvýšit kontrahovaný výzkum, nastartovat procesy transferu technologií prostřednictvím inkubátoru, položit základy IRP (management duševního vlastnictví).

Prorektor Prof. Ing. Jiří Kazelle, CSc., informoval o spolupráci se zahraničními i tuzemskými univerzitami, s orgány státní správy, s orgány měst v regionu. Upozornil na to, že uznávání studia v zahraničí musí probíhat bez jakýchkoliv byrokratických přístupů. Z DZ VUT vyplynuly otázky nad naplňováním záměrů, které se týkají počtu výjezdů v rámci mobility, jazykové vybavenosti studentů a akademických pracovníků a podpory mobility studentů. Mluvil rovněž o meziuniverzitních smlouvách – uzavřeno 49 smluv ve 20 zemích světa.

Prof. Ing. Emanuel Ondráček, CSc., hovořil o prioritách let 2003–2010.

Kancléřka PhDr. Jitka Vanýšková představila projekt mediální prezentace VUT, jejímž dlouhodobým cílem je vytvářet image VUT jakožto instituce otevřené všem (přístupnou komunikaci).

Prorektor Doc. Ing. Karel Rais, CSc., MBA, shrnul zkušenosti z průzkumů fakult, které navštívil, aby získal informace pro vypracování koncepce strategického rozvoje VUT. Ze širokého záběru informací, postřehů a závěrů vybírám jen některé:

- existuje nestejný přístup k podobným procesům na fakultách (např. E texty, výuka jazyků, podíl asistent, docent, profesor atd.);
- řada bodů na téma studijní programy a vzdělávání na univerzitě (cílové číslo 20 tis. studentů na VUT);
- celoživotní vzdělávání (využít možnosti paragrafu 60 zákona o VŠ);
- informační technologie (strategie budování rozhraní mezi fakultami a VUT, aplikovat přístup – co není v IS, neexistuje, podsystém Student by měl fungovat od roku 2004);
- akademičtí pracovníci – v roce 2005 dosáhnout poměr 1 : 2 : 5 prof. : doc. : OA;
- vícekritériální hodnocení kvality vzdělávání;
- otázka vytvoření centrálního pracoviště výuky jazyků;
- investiční strategie (varianty umístění FA a FaVU, kdy stavět budovu pro FEKT? stavět, nebo nestavět nové koleje?);
- priority VUT (nové bakalářské programy, vícezdrojové financování, zvyšování počtu studentů, tvorba motivačního systému – podpora špičkových lidí, ECTS a VUT).

V hotelu Všemina jsou dva kongresové sály. V prvním z nich bylo dřevěné obložení celé místnosti čerstvě natřeno nátěrem, který sice měl ekologický certifikát zdravotní nezávadnosti, avšak zřejmě nebyl nikým testován po stránce pachové. Na odpolední program jsme se proto s čichovou úlevou odebrali do sálu druhého. Ten naštěstí nebyl natřen, ale zato teplota v místnosti vyhovovala jen několika otužilcům. Proto pan kvestor Ing. Jaromír Pěňčík v úvodu svého vystoupení zvolil „několik provokativních řečí na zahřátí“: 1. 5. 2004 vstoupíme do EU – Jsme na to připraveni? Co dále ve mzdovém vývoji? Navyšovat tarify, nebo naopak dát stop navyšování tarifů?

V tomto bodě se rozvinula větší diskuse, do které vstoupil předseda odborové rady Ing. Bohuslav Zmek, CSc. Následně pak vyslovili ostrý nesouhlas s případným navyšováním tarifů děkan FEKT Prof. Ing. Radimír Vrba, CSc., a tajemník FSI Ing. Vladimír Kotek. Diskusi rázně ukončil děkan Vrba, když předvedl graf věkové struktury na fakultě. Suše konstatoval, že musíme udělat něco, aby nám docenti a profesori nevymřeli. Jeho prezentací byl otevřen blok určený fakultám, ve kterém byly probírány otázky poměru prof., doc., OA, hodnocení vzdělávací činnosti, studijní programy, problémy dislokační a další.

Následovalo hodnocení hospodaření VUT v roce 2002. Bylo podrobné a dá se v podstatě shrnout do úvodní věty pana kvestora: „Rok 2002 byl dobrý.“ Samozřejmě že byla řeč i o investicích, které čekají VUT v tomto a příštím roce – včetně dokončení Integrovaného objektu v roce 2004.

Po večeři Prof. Ing. Emanuel Ondráček, CSc., otevřel diskusi, která by se dala shrnout do titulků – Priority roku 2003, 2004, 2005 a do roku 2010. V tomto bloku zaujal možná nejvíc bod týkající se mezioborového studia. Řada podnětů bude zapracována do Aktualizace Dlouhodobého záměru VUT.

Druhý den od rána probíhaly prezentace součástí VUT. V závěru pak vznikla bouřlivá diskuse na téma Integrovaná jazykovou výuku, či ne? Množství často krajních názorů ukázalo na nutnost připravit dokument s jasnou odpovědí na otázky: Co bude VUT požadovat od studentů? Co bude nabízet? Co se dá zcentralizovat a s jakým efektem?

Řekli o výjezdním zasedání KR:

Děkan FP Doc. Ing. Miloš Koch, CSc.:

„Byl jsem na výjezdním zasedání poprvé, takže je obtížné srovnávat, nicméně jsem přesvědčen, že tato aktivita má smysl a je užitečná. Zaujaly mě zde některé pro mě nové myšlenky a úvahy. Osobně bych se však přikláněl k zúžení rozsahu projednávaných témat a zaslání všech podkladů předem k promyšlení, protože ve stávající šíři nebylo možno zajít v diskusi do větších podrobností.“

Děkan FA Doc. Ing. Josef Chybík, CSc.:

„Myslím, že je užitečné, když se lidi potkají, poznají se (zvláště na začátku nového funkčního období), mohou si vyměnit své názory. Bylo také dobře, že jsme měli možnost vystoupit v uceleném bloku věnovaném fakultám a seznámit přítomné s tím, co je na fakultě aktuální. Možná bych uvítal větší prostor pro diskusi.“

Děkan FSI Prof. Ing. Josef Vačkář, CSc.:

„Zasedání o aktuálních problémech pedagogických, ekonomických i vědeckých probíhalo v otevřené, korektní i kritické atmosféře. Dle mého názoru mohlo být projednáno méně tematických oblastí a ty hlavní by tak dostaly větší prostor pro diskusi. Kromě specifických problémů fakult, které si musí stejně fakulty řešit samy vzhledem ke svým možnostem a kompetencím, vidím v současné době, že je nutno prvně dořešit otázky kolem Inkubátoru VUT, výuky cizích jazyků a dislokace v oblasti Brno-sever. Výjezdní zasedání splnilo svůj účel a bylo dobrým startem do druhého funkčního období pana rektora a dalších akademických funkcionářů.“

Ředitel USI Doc. Ing. Albert Bradáč, DrSc.:

„Byl jsem na takové akci poprvé, takže k tomu mohu konstatovat následující:

Z hlediska organizačního – bez připomínek, snad by jen možná bývalo bylo dobré, kdyby materiály jednotlivých referujících (které nyní musíme stejně dodat písemně) byly k dispozici předem, aby bylo možno se s nimi seznámit a vybylo více času na diskusi, včetně kuloárových.

Z hlediska obsahového – bylo to pro mne (a z reakcí usuzuji, že i pro ostatní) přínosem, poněvadž jsme se dozvěděli o jed-

notlivých organizačních složkách školy a o jejím chodu informace, které bychom někdy možná ani netušili.

Celkově – možná by se taková setkání měla konat častěji.“

Předseda AS FAST Doc. RNDr. Josef Dalík, CSc.:

„Na zasedání mne příjemně překvapila volná a otevřená atmosféra, která umožnila projednávaná témata diskutovat ze všech pohledů, a snad tedy úplným způsobem. Taková setkání považuji za velmi potřebná. Myslím si však, že lze najít termíny, v nichž by práce tohoto poměrně velkého počtu vůdčích osobností školy ve výukové části semestru byla účastí na setkání méně narušena.“

Děkan FIT Prof. Ing. Tomáš Hruška, CSc.:

„Myslím, že výjezdní zasedání je dobrá věc. Zejména v upevnění osobních kontaktů. Pokud je ovšem den zcela naplněn referáty jednotlivých zúčastněných, není na nic jiného čas ani chuť. Taky mi chyběl prostor na trochu relaxace v pěkném okolí.“

Děkan FEKT Prof. Ing. Radim Vrba, CSc.:

„Takové výjezdní zasedání je aspoň jednou v roce velmi užitečné a nutné. Mělo by však být více směřováno na diskusi a řešení problémů, které vyžadují znát názor představitelů všech fakult. A to mi na posledním výjezdním zasedání dost chybělo. Vždyť jednotlivé prezentace většinou značně přesáhly vymezený čas, a to právě na úkor potřebné diskuse. Navíc právě ožehavá témata rozpočtu, existence centrálních součástí VUT, výstavby VUT a mezd na fakultách zasloužila mnohem fundovanější diskusi.“

Děkan FCH Prof. Ing. Jaroslav Fiala, CSc.:

„Program byl nabitý až k prasknutí, ale celouniverzitní sjednocení pohledů do bližší i vzdálenější budoucnosti je nevyhnutelné a právě takovéto shromáždění k němu dává nejlepší příležitost. Propříště bych uvítal více prostoru pro prezentaci fakult, aby bylo možno zamyslet se hlouběji nad jejich bolestmi i úspěchy. Účelná by patrně byla i účast statutárních zástupců děkanů, kteří spoluvytvářejí strategii fakult. Úspora vzniklá volbou místa konání blíže Brnu a případně příspěvek fakult by mohly krýt zvýšené náklady na jejich pozvání. Zajímavá byla i prezentace součástí VUT. Zatímco o činnosti CESA, CEVAPO a CVIS slyší-

Prorektor Doc. Ing. Karel Rais, CSc., MBA, shrnul zkušenosti z průzkumů fakult, které navštívil.

me často a hlasitě, Ústav soudního inženýrství, jehož význam je celostátní, se prezentoval skromně.“

Děkan FaVU Prof. PhDr. Jan Sedlák, CSc.:

„Mám pocity koloniální, tj. smíšené. Má-li děkan během půldruhého dne vyslechnout v koncentrované podobě všechno to, co musí a bude muset zařídit a udělat, nepřispívá to k jeho klidnému spánku. Řízení vysokých škol se prostě stalo náročným oborem, vyžadujícím odborné, ekonomické a právní znalosti a navíc zvláštní talent či intuici pro řešení těch případů, které se vymknou zákonům, statutům, směrnici, vyhláškám, rozhodnutím a příkazům, jednoduše těch, kdy život vítězí nad byrokracií. Pod přívalem každodenních starostí pak děkan jen nostalgicky vzpomíná na svou vlastní vědeckou profesi a pedagogické ambice. Nicméně funkce lídra fakulty je vzrušující činnost, a pokud je občas medializována, je až podbízivě lichotivá.“

Jitka Vanýšková, foto Jiří Kazelle

SUMMARY:

BUT development trends, issues to be addressed in 2003, fulfilment and problems of the BUT mission statement and preparation of its updated version for 2004, long-term prognosis for 2005–2010, these were the major issues discussed at a meeting of an extended group of leading BUT officials. A large number of facts were presented, quite new to many participants, a great deal of views exchanged, with a heated debate on English teaching programmes at the close.

Co si o tom myslíte?

Výroba a hrozba použití chemických a biologických zbraní režimem Saddáma Husajna byly jedním z hlavních důvodů, který vedl Spojené státy s Velkou Británií k probíhající vojenské invazi do Iráku. Biologické zbraně dosud Irák nikdy nepoužil, nervové plyny však ano. Vyzkoušel je ve válce se sousedním Íránem na začátku osmdesátých let a také proti kurdským obyvatelům iráckého města Halábdža. Na to, jakými chemickými a biologickými zbraněmi by mohl Saddám Husajn disponovat, případně jaká je reálná možnost se před jejich účinky chránit, jsme se zeptali Doc. Ing. Ivana Maška, CSc., ředitele Ústavu chemie a technologie ochrany životního prostředí na Fakultě chemické VUT v Brně.

Zbraně hromadného ničení, mezi něž patří jak chemické, tak biologické zbraně, jsou z vojenského hlediska efektivní bojové prostředky ničení, resp. dočasného vyřazení živé síly z činnosti. Proti klasickým zbraním mají řadu výhod. Jedna z nich, jež zvyšuje jejich efektivní účinnost, je prostorový účinek. Čtenář si jistě dokáže představit dráhu střely z ruční zbraně či dráhu střepin granátu. Proti nim je účinná téměř každá překážka, která je umístěna v dráze před cílem a ochrání tak živou sílu před zásahem. V případě použití chemických a biologických zbraní jsou nechráněné osoby vystaveny jejich plnému účinku a rozsah jejich poškození či vyřazení nezávisí jen na druhu použité zbraně, ale rovněž na řadě dalších faktorů, jako může být například dosažená efektivní koncentrace látky v terénu, cesta vstupu do organismu, fyzický a psychický stav zasažených osob, stupeň zabezpečení prostředky ochrany a rovněž vycvičenost v používání a dodržování režimových opatření, včasné poskytnutí antidot a realizace léčebných opatření.

Bojové chemické látky tím, že se dají poměrně snadno vyrobit, přičemž náklady na výrobu a skladování jsou nízké a potřebné informace a výchozí suroviny k jejich přípravě dostupné, se tak stávají středem zájmu pro různé skupiny teroristů, fanatiků, ale i jednotlivců, kteří by mohli použít tyto prostředky i proti civilnímu obyvatelstvu.

Z historie válek je známo mnoho případů použití různých chemických látek či směsí. Např. již v 6. století př. n. l. byly použity kořeny *čemeřice* k otrávení vody v kanále vedoucím do města Kirrhe u dnešního města Itéa (Řecko). Kanál sloužil jako zásobárna vody pro město a jeho obránci nebyli schopni díky kardiotonickému účinku glykosidu *helebrinu*, jenž je obsažen v této rostlině, bránit se útočníkům. Při obléhání Plataje spartskými vojsky se útočníci rozhodli město zničit ohněm. Vytvořili hradbu roští, na kterou naházeli smolu a síru a následně ji zapálili. Jen náhlá bouřka s velkým deštěm zabránila tomu nejhoršímu. Za zmínku stojí skutečnost, že obdobnou taktiku s použitím síry zvolila řecká armáda v roce 1949 proti povstalcům v pohoří Taygetos. Ve výčtu příkladů svědčících o použití chemických a biologických zbraní bychom mohli pokračovat až do současnosti. Nás však zajímá současné válečné dění v Iráku; zda Irák má a může použít tyto zbraně.

Informace o „použití“ chemických zbraní proti Kurdům v Iráku pochází již z roku 1965, kdy bylo oznámeno mluvčím Kurdské demokratické strany použití chemických zbraní iráckou armádou ve dvou případech, přičemž se mělo jednat o neznámé látky. K dispozici jsou informace o tom, že Irák v novodobých dějinách vlastnil chemické zbraně a že této skutečnosti předcházela spolupráce při vývoji a výrobě organofosforových insekticidů s řadou firem amerických, britských, belgických, dánských, italských, německých a švýcarských. Důležité informace získával Irák i od tehdejšího Sovětského svazu. A tak Irák s pomocí mezinárodního společenství vybudoval rozsáhlý komplex nejen pro výzkum a vývoj bojových otravných látek, ale i výrobní závody. V závodech Al Quam, Al Muthannna, Samarra, Badusch bylo možno denně vyrobit okolo pěti tun yperitu a 2,5 tuny sarinu.

Irák byl v minulosti vyzbrojen celou plejádou otravných látek s různým účinkem. Ze skupiny nervově-paralytických látek měl k dispozici tabun, sarin, cyklosarin, přičemž vedl výzkum i látek řady V. Ze skupiny zpuchřujících látek pak měl Irák ve výzbroji yperit, zajímal se ale rovněž o dusíkový yperit, fosgenoxim, lewisit. Ve výzbroji byly dále zavedeny všeobecně jedovaté a dusivé látky jako kyanovodík, fosgen, chlorkyan a z látek vykazujících dočasný účinek pak chloracetofenon a později látka CS, která je využívána ve světě dodnes a je dostupná laické veřejnosti u nás i ve světě, stejně jako chloracetofenon v obranných prostředcích pro jednotlivce ve sprejích. Sověští odborníci odhadovali, že na začátku devadesátých let měl Irák okolo 4 000 tun chemických zbraní, což odpovídalo přibližně 10 % zásob světových velmocí, jako byly USA nebo SSSR. Tyto odhady byly víceméně potvrzeny skupinou zahraničních expertů, která v roce 1991 po ukončení konfliktu v Perském zálivu upřesnila jejich celkové množství. Bylo nalezeno okolo 212 tisíc kusů laborované chemické munice, 300 tun volně skladovaných otravných látek a okolo 3 000 tun prekursorů pro výrobu otravných látek. Přitom chemická munice byla laborována hlavně yperitem a směsí tabun s látkou CS. Tato munice byla pro ráže 120 mm (miny), houfnice 122 mm, rakety 130 mm, dělostřelečtvo 155 mm, letecké pumy a neřízené letecké střely. Rovněž byly k dispozici i chemické hlavice pro řízené operačně-taktické střely *Frog*, *Scud* a jejich modernizované verze. Vedle existující-

Výroba chemických zbraní je nenáročná, lze ji ukrýt i v provozu běžné továrny.

ciho chemického programu Irák zahájil v druhé polovině osmdesátých let i program biologický ve výzkumném středisku Salman Pak. Projekt byl zahájen s podporou pařížského Pasteurova ústavu a americké laboratoře v Rockville ve státě Maryland. Pro zajímavost uvádím, že iráčtí specialisté na biologickou válku byli ještě v roce 1998 školeni v jihoanglickém Winchesteru.

O konkrétních biologických zbraních existují různé informace. Podle jednotlivých zdrojů Irák měl připraveno k laboraci munice 10 000 litrů botulotoxinu, 6 500 litrů antraxu, 2 200 litrů aflatoxinu, v Německu byly zakoupeny mykotoxiny HT-2 a T-2 ze skupiny trichotecenů a ve vlastnictví měl Irák i ricin v množství 10 litrů.

Faktem je i to, že v období konfliktu v Perském zálivu vydal Saddám Husajn rozkaz pro případ pokračujícího postupu spojenců na Bagdád, aby byly odpáleny rakety *Scud* a tak použity chemické a biologické zbraně na nepřítele. Příslušníci chemického praporu působícího v době tohoto konfliktu v Kuvajtu uvádějí ve svých vzpomínkách a výpovědích, že Irák použil chemické zbraně.

Ze stručného přehledu, včetně kratičké exkurze do historie, je zřejmé, že problematika použití chemických a biologických zbraní byla a je dosud v popředí zájmu válčících stran. V dnešní době pořád tvoří – i přes přijatou a většinou zemí světa ratifi-

kovanou smlouvu o zákazu použití chemických zbraní – vážnou hrozbu. Neustále totiž hrozí nebezpečí jejich zneužití na rozkaz některých vládců, kteří jsou ochotni se udržet u moci za každou cenu, stejně jako zneužití teroristy či jinými ozbrojenými skupinami nebo sektami proti obyvatelstvu kdekoli na světě.

Je obtížné odhadnout, zda dojde či nedojde v tomto konfliktu k použití chemických a biologických zbraní. Proti jejich použití stojí obava irácké strany z obrácení světového veřejného mínění proti Iráku a současně i obava z následných odvetných opatření. Mimochodem, obdobné obavy zabránily v průběhu druhé světové války masovému použití chemických zbraní německou stranou. Je rovněž nejasné, proti komu by chtěl Irák použít chemické zbraně, když by přitom vážně ohrožoval vlastní vojsko a obyvatelstvo. Zůstává pak spíše teoretickou možností útok vedený na hluboké zálohy spojenců, a to nejspíš rozmístěných na územích mimo Irák. Co však bych nechtěl v žádném případě podceňovat, to je možnost teroristických útoků na území spojenců, včetně ČR či kdekoli na světě. Myslím, že tohoto nebezpečí si je vědoma i vláda, parlament i prezident České republiky. Tady je potřeba připustit i možnost použití chemických zbraní, resp. vyvolání a způsobení takových stavů, při nichž dojde k uvolnění průmyslových chemikálií nebo produktů hoření a různých chemických reakcí do životního prostředí a postižení obyvatelstva, flóry, fauny, majetku a životního prostředí.

Myslím si, že v této situaci by bylo na místě urychleně provést kontroly stavu vybavení pracovišť, shromaždišť a úkrytů, včetně vybavení potřebným materiálem, prověřit, popř. realizovat všechna preventivní opatření bránící vzniku rozsáhlých nežádoucích událostí, resp. snižujících jejich negativní dopady na minimum, včetně bezodkladného školení a vzdělávání obyvatel zaměřeného na objasnění rizik a na činnost v jednotlivých případech, včetně pobytu v kontaminovaných prostorech. Nejhorší, čeho bychom se mohli dopustit, by bylo tvářit se, že se nás tento problém netýká, a nijak nepřipravovat a nerealizovat jednotlivá opatření. Následky použití na nepřipravené obyvatelstvo by v případě použití chemických nebo biologických prostředků byly mnohonásobně vyšší.

Doc. Ing. Ivan Mašek, CSc.

Fakulta architektury získala důstojnější prostory

Děkan Fakulty architektury Doc. Ing. Josef Chybík, CSc., při slavnostním otevření rekonstruované budovy.

Fakulta architektury VUT v Brně, konkrétně historická budova „A“ z počátku minulého století na Poříčí 5, prošla v uplynulém roce sérií oprav. Ty probíhaly od května do prosince 2002. Do letního semestru se tak školní budova vyloupila v nové, podstatně hezčí podobě.

Slavnostní otevření budovy „A“ Fakulty architektury proběhlo 11. března. Jeho součástí byla také přehlídka tapiserií z produkce Moravské gobelínové manufaktury ve Valašském Meziříčí a prezentace výsledků Mezinárodního keramického symposia Bechyně 2002.

„Není jednoduché provádět rekonstrukci budovy na půdě, kde působí řada výrazných osobností architektury. Práce se však podařila. Je to i určité splacení dluhu vůči Fakultě architektury, která dosud existovala v nedobrych podmínkách,“ řekl rektor VUT v Brně Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc., na slavnostním otevření opravené fakulty.

Z provedených oprav školy vyplývá řada dislokačních změn a technických vylepšení. Otevřením krovu vznikly ve čtvrtém podlaží dvě nové výukové místnosti. Stávající aula bude sloužit jako přednášková místnost s technickým a didaktickým vyba-

vením na úrovni současného standardu Vysokého učení technického. Současně se v rekonstruované budově podařilo zřídit nové výstavní prostory pro prezentaci studentských prací. V následujícím období se počítá s rozšířením knihovny o další místnost. Opraveny byly vnější fasády zvenčí i ze dvora, omítky na chodbách i v učebnách.

Rekonstrukcí prošly také toalety. V předsínce každé z nich bylo instalováno zcela originální pítko, které vytvořili účastníci Mezinárodního keramického symposia Bechyně 2002.

V letošním roce by se oprav měly dočkat i další prostory fakulty, a to sklepy v budově „A“, po nezbytných úpravách volá budova „B“ a dojit by mělo i k rekonstrukci dvora. Před opravou budovy „A“ byl v provozu minibufet. S jeho umístěním se počítá v rámci rekonstrukce sklepa.

Vlasta Gajdošíková

SUMMARY:

Last year, the BUT Faculty of Architecture, more specifically its historic building „A“ at Poříčí 5 dating from the beginning of the last century, underwent a series of repairs, which started in May and ended in December. Thus the spring semester already saw the building's new, much nicer look. The inauguration of the building „A“ took place on 11th March. As part of the ceremony, a collection of tapestries produced by a Moravian tapestry manufacture in Valašské Meziříčí was exhibited and the results of the Bechyně 2002 International Ceramic Symposium presented.

Dva pohledy na problémy elektronického zápisu do TV

Centrum výpočetních a informačních služeb (CVIS) provádělo společně s Centrem sportovních aktivit (CESA) v týdnu od 18. února elektronický zápis studentů do tělesné výchovy a sportu. I když se zápis v této elektronické formě na Vysokém učení technickém v Brně uskutečnil již podruhé, provázela ho opět řada vážných problémů. Na názor, proč tomu tak bylo a jaká opatření k nápravě se pro budoucnost chystají, se Události zeptaly ředitelů obou center – Ing. Jaromíra Marušince a PaedDr. Jaroslava Bogdála.

Zápis proběhl z technického hlediska lépe než první, s využitím zkušeností byl výkon serverů lépe vyladěn. Díky většímu náporu však ani zvýšený výkon serverů nebyl dostačující. Dokonce se ukázalo, že bez organizačních změn nelze dostupnou technikou pokrýt zátěžovou špičku.

Podle požadavků studentů byl zápis otevřen 18. února až v 8 hodin ráno. I když jsme vysoké nárazové zatížení předpokládali, nápor byl ohromující. Několik tisícovek zájemců se vytrvale snažilo zapsat již od prvních okamžiků. Mnoho studentů čekalo i několik minut na odezvu formulářů. Během první hodiny se přihlásilo 800 sportovců, celkem se první den zapsalo 3 689 studentů. V následující dny již byl provoz klidný. Zapsalo se pouze 515, 241 a poslední den již jen 38 sportovců. Všichni tedy měli možnost plynulého zápisu během týdne.

Vraťme se ale k prvnímu dni. Čekání v běžné frontě klasického zápisu nikoho nepřekvapí. U elektronického zápisu by jistě bylo ideální zapsat se během okamžiku, místo toho ale musela většina studentů čekat v elektronické frontě. Z jejich pohledu měla ale tato fronta jednu velmi nepříjemnou vlastnost – nebylo vidět, v jakém jsou pořadí. Proto musel u čekajících převládnout pocit, že to prostě nefunguje.

Z technického hlediska je nepříjemné, že server a síť zatěžuje stejně obsluha zapisujících se i odmítání tisíců čekajících. Tento paradox lze přirovnat k frontě, kde nestojí několik tisíc žadatelů za sebou, ale vedle sebe. A všichni více či méně naléhavě opakují pokusy o zápis, čímž se server přetíží. Přesto jsme našli princip, jak tento úkol zvládnout. Dá se říci, že tento zápis byl mnohem cennější než první. Zjistili jsme několik závažných organizačních a principiálních nedostatků. Elektronický zápis má především odstranit administrativu. Tento úkol dokážeme splnit. Elektronický zápis však není vhodný pro soutěžení o volná místa. Princip: kdo dřív klikne, ten si dřív obsadí atraktivní termín, se nedá použít pro tisíce uživatelů. Dojde totiž zákonitě k čekání, navíc jsou zvýhodněni ti s rychlejším připojením. Nelze tedy otevírat všechny sporty a termíny v jeden okamžik. Myslím, že nejvhodnější bude předem vyhlásit, kdy se bude zápis u každého sportu a termínu otevírat. Tím se jedna zapisovací špička rozloží do mnoha menších špiček řekněme po půl hodinách. Studenty to neomezí, protože všechny termíny se otevřou během několika hodin a lze si zapsat až 3 sporty na osobu.

Pro příští zápis chceme koupit několik paralelních serverů speciálně pro tuto akci. Rozloží se tím špičková zátěž a nebude ovlivněn provoz zbytku informačního systému a sítě. Procházení několika formulářů s výběry sportu nahradíme formulářem jediným, který nebude přistupovat do databáze, ale bude po 1 minutě regenerovaný. Tím se docílí maximálně možný výkon.

Ze zápisu sportů jsme odstranili náročnou administrativu. Příště odstraníme i elektronické fronty.

Ing. Jaromír Marušinec

Před zahájením letního semestru jsme byli opět svědky tradičního „boje“ studentů o zápis do TV a sportu. Tentokrát se zájemci netlačili před tělocvičnami na Purkyních, ale sváděli lýtý boj o zápis v elektronické frontě u počítačů. Bohužel to bylo již podruhé. Na jedné straně mě jako člověka zodpovědného za TV a sport na VUT tento zájem studentů těší, na straně druhé však musím souhlasit s negativními, až agresivními ohlasy na nefunkčnost zápisu. Je jasné, že studenti nemohou strávit hodiny u počítačů, aby se zapsali do TV. Jednoduchý, prostupný a časově nenáročný zápis je naší hlavní prioritou. Bohužel to hlavní, co se odehrává v momentě kliknutí na klávesnici počítače, již nemůžeme jako CESA ovlivnit a není to ani v naší kompetenci. Zápis do TV v tomto semestru se stal bojem, nikoliv administrativní záležitostí. V určitý moment atakovalo systém až 6 000 vstupů, a ten se tak stal nepropustným. Vždy asi nastane určitý tlak na atraktivní sportovní specializace, ale tento „souboj“ musí mít svá pravidla a nesmí studenty otrávit. Proto také ve spolupráci s CVIS pracujeme na podstatných změnách zápisu, který postihne oblasti hardwaru, softwaru i organizace.

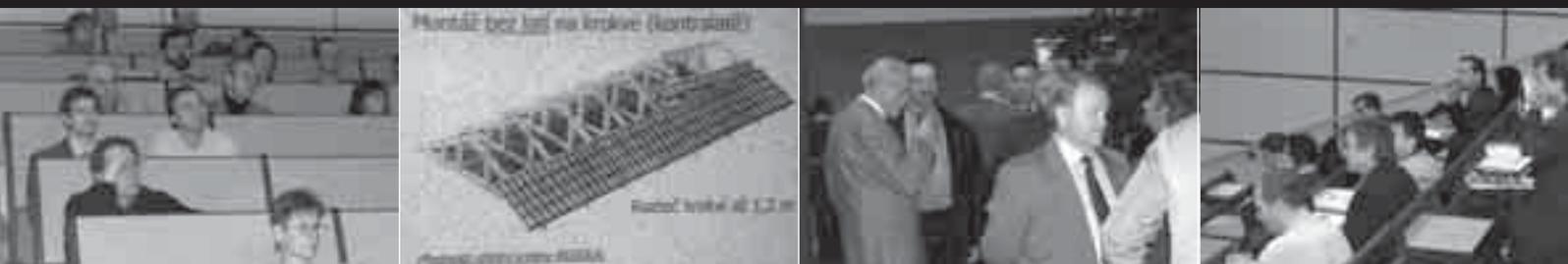
Organizace zápisu je věcí CESA a o změnách budou studenti včas informováni na www.cesa.vutbr.cz. Například chystáme zápis formou kódu pro každou hodinu, u vyšponovaných specializací oddělený zápis, zjednodušení infosystému aj. A samozřejmě vyzýváme studenty, pokud mají nějaký nápad nebo připomínku ke zjednodušení, necht' se včas ozvou na CESA.

Nakonec moje obligátní připomínka, že TV a sport není exaktní věda a každý, kdo má zájem se v nějakém sportu realizovat, nebude na CESA odmítnut.

PaedDr. Jaroslav Bogdálka

For Summary see page 29.

Stavaři na své konferenci diskutovali o střechách

Mezinárodní konference „Zastřešení budov“, kterou na Fakultě stavební VUT v Brně uspořádal 20. března její Ústav pozemního stavitelství, se zúčastnilo na dvě stovky odborníků. Byli mezi nimi nejen pedagogicko-vědeckí pracovníci stavebních fakult z Prahy, Ostravy, Bratislavy a Košic, ale i řada zástupců stavebních, výrobních a obchodních firem z praxe. „Právě vysoké školy jsou tím nejlepším místem, kde by se měli setkávat odborníci z oblasti teorie a praxe. Vzájemná výměna názorů a zkušeností je určitě ku prospěchu věci, protože zastřešování budov je ve stavebnictví stále velmi aktuální,“ vysvětlil smysl konference odborný garant Ing. Libor Matějka, CSc., z brněnské Fakulty stavební. Záštitu nad konferencí převzal děkan Fakulty stavební Vysokého učení technického v Brně Prof. RNDr. Ing. Petr Štěpánek, CSc., a první náměstek ministra pro místní rozvoj Bc. Ivo Hartmann, MBA.

Na konferenci byla ve dvou sekcích, do kterých bylo její jednání rozděleno, přednesena řada zajímavých příspěvků. Paleta témat přednášek byla velmi široká – od prezentace konstrukčního a architektonického řešení střech, jejich doplňkových a kompletačních konstrukcí, přes izolaci, vzduchotechniku, umístění slunečních kolektorů, problematiku nástaveb a půdních vestaveb, poruchy střech a jejich sanací, až po tzv. zelené a vegetační EKO střechy.

„V době enormně zkracovaných termínů výstavby se jeví, že mnoho problémů střech vzniká při realizaci nedodržením technologických postupů a norem. Velkým problémem je nekvalitní konstrukční detail již ve fázi projekční, kdy navrhované detaily nejsou na patřičné úrovni. Na druhé straně i tzv. odborné firmy mnohdy neznají nejzákladnější principy a poučky, jak by se měly tyto detaily provádět. To se pak projevuje v kvalitě provedeného díla, kdy zcela drobná vada může znehodnotit celý střešní plášť se škodou i několika milionů korun. Přetrvávají také problémy s nedokonalou aplikací tepelné izolace, s tepelnými mosty – to má za následek úniky tepla nebo kondenzaci vodních par na kovových konstrukcích,“ uvedl Ing. Matějka.

Na konferenci zaujaly styčníkové desky od společnosti MiTek Industries nebo foliové hydroizolační pásy od firmy Trelleborg. „Styčníkové desky snižují pracnost při spojování dřevěných prutových prvků a z hlediska rychlosti výstavby konkurují tradič-

ním dřevěným spojům. Zajímavá je i vegetační EKO střecha ORSIL AGRO, která se pokládá přímo na hydroizolaci. Do vegetační vrstvy, která nahrazuje zeminu, se sází rostliny. Jedná se vlastně o minerální vlákno, v Holandsku se na rohožích z tohoto materiálu pěstují proslulé tulipány. Na rozdíl od zeminy jde o lehký materiál, s kterým se dobře pracuje a je také lehce vyměnitelný. Ekologická zelená střecha však zatím u nás není příliš rozšířená,“ poznamenal Matějka.

Zájem o konferenci přesvědčil organizátory, aby podobnou akci uspořádali i v dalších letech. Konference by však měla být rozdělena do dvou dnů, protože souběžné přednášení příspěvků ve dvou sálech zájemcům znemožnilo sledovat všechna témata. I když konference nebyla určena jednoznačně studentům, umožnilo vedení fakulty vedle pedagogů a doktorandů bezplatnou účast všem studentům, kteří se v poměrně velkém počtu vybraných přednášek v jednotlivých sekcích zúčastnili.

Připravil Igor Maukš

SUMMARY:

The „Roofing of Buildings“ is the name of an international conference organized by the Institute of Building Constructions at the Faculty of Civil Engineering on 20th March attended by more than two hundred specialists. Apart from teachers and research workers from the faculties of civil engineering in Prague, Ostrava, Bratislava and Košice, the participants included a number of representatives of building, engineering and trading companies as well.

FEI Czech Republic chce v Brně dosáhnout pětinasobku výroby

V Technologickém parku Pod Palackého vrchem byla 27. února 2003 otevřena nová výrobní a vývojová hala společnosti FEI Czech Republic. Slavnostního zahájení se zúčastnili ředitel FEI Czech Republic Jiří Očadlík, prezident FEI Company Vahe' Sarkissian, primátor Brna Petr Duchoň a další významní hosté, kteří si mohli nové prostory za odborného výkladu prohlédnout.

„Jsme rádi, že výrobu rozšiřujeme právě v Brně, kde FEI dosáhlo v minulých letech vynikajícího úspěchu s vysoce kvalifikovaným týmem,“ zdůraznil ve svém projevu prezident společnosti FEI Company Vahe' Sarkissian. Podle něj je brněnský závod v současné době nejdynamičtěji se rozvíjející součástí této nadnárodní společnosti. Brněnský primátor zvláště ocenil vznik nových pracovních míst pro absolventy škol, který městu rozšíření výroby v závodě FEI přinese.

„Brno má vysoce kvalifikované pracovníky a podpůrné zdroje včetně kvalitního dodavatelského řetězce jak pro high-tech výrobu, tak pro výzkum a vývoj, což je násobeno atraktivní nákladovou strukturou. Brno je rovněž již dlouho uznáváno jako významné středisko výzkumu a vývoje pokročilé elektronové mikroskopie,“ uvedl Jiří Očadlík, generální ředitel aktivit společnosti FEI v ČR. „Od roku 1993 náš brněnský provoz vyexpedoval přes 700 systémů zákazníkům po celém světě. FEI Czech Republic za dobu působení na českém trhu navýšila svůj obrat

z počátečních 73 na loňských 900 milionů korun a počet zaměstnanců z původních 50 na současných 160. Nový závod by měl zvýšit dodávky na trh na úroveň až zhruba 150 mil. USD, tedy na pětinasobek loňského stavu. Celkový počet zaměstnanců by měl stoupnout na přibližně tři stovky. Další stovky nových pracovních míst vzniknou u našich dodavatelů,“ přiblížil cíle brněnské divize ředitel Očadlík.

Nová výrobní a vývojová hala o rozloze 8 600 m² nahrazuje původní budovu, která již nevyhovovala nejen kapacitně, ale ani technologicky (zejména z hlediska zajištění nízké prašnosti prostředí). Nový objekt, který splňuje ta nejnáročnější kritéria (jsou zde tzv. čisté prostory s omezeným výskytem prachových částic), a vybavením se řadí k nejmodernějším výrobním zařízením v zemi, přináší rozsáhlý prostor pro další expanzi výroby, vybrané výzkumné a vývojové možnosti, podpůrné a servisní činnosti – předpokládá se zřízení servisního střediska a školicího centra pro zákazníky. Investorem výstavby haly, jejíž vybudování si vyžádalo 150 mil. korun, je společnost Technologický park Brno, od které má FEI budovu v dlouhodobém pronájmu.

Brněnský závod FEI se zabývá zejména vývojem a výrobou rutinních rastrovacích (SEM) a transmisních elektronových (TEM) mikroskopů, které jsou v úzké kvalitativní světové špičce. Navazuje tak na dlouhou tradici tohoto oboru v Brně – řada jeho pracovníků přišla z Tesly Brno, kde se právě tomuto oboru věnovali. Ročně se ve FEI vyrobí zhruba 200 mikroskopů. Výrobky nacházejí uplatnění na nejnáročnějších světových trzích. FEI Company v současné době exportuje do cca 40 zemí.

Prezident společnosti FEI Company Vahe' Sarkissian při slavnostním otevření nové budovy závodu.

K jejím odběratelům patří mj. i společnosti Intel, Ford, AMD, Lucent Technologies, Texas Instruments, Samsung, General Electric Company, Philips a další.

Hlavním programem brněnského závodu je řada rastrovacích mikroskopů Quanta. Mezi odběrateli jsou nejrůznější instituce, průmyslové laboratoře, vysoké školy, výzkumné ústavy. Mikroskopy se úspěšně používají ve farmaceutickém průmyslu, typická jsou např. detailní zkoumání vlivu vlhkosti až na úrovni genetických částí. Další použití je např. při pouzdření integrovaných obvodů – čipy se kontaktují nástrojem, který je na úrovni zkoumání mikroskopem. Časté použití mikroskopů je při zkoumání hornin – například při určování obsahu zlata v jihoafrických nalezištích. Zkoumají se zlomy různých materiálů a přístroje z Brna často používají i renomované automobilky, např. Audi. Technologie ESEM umožňuje zpracovat prakticky libovolné vzorky bez jejich úpravy, a tedy bez ztráty některé informace. U vzorků biologických či živých tkání tak nedochází k jejich poškození.

Začátkem března společnost FEI Czech Republic uvedla na výstavě při konferenci Pittcon v Orlandu, USA, na trh nový typ mikroskopu Quanta FEG. „Jedná se o mikroskop vyšší střední kategorie, který umožní náročné aplikace a různé druhy experimentů v laboratorním výzkumu. Nový přístroj zvýší celkovou úroveň naší výroby. Na tento produkt máme již první objednávky,“ oznámil poslední úspěch své firmy ředitel Očadlík.

Igor Maukš, foto Michaela Dvořáková

Profil FEI Czech Republic, s. r. o.

Firma, založená v roce 1992 pod názvem DELMI, si získala jméno rutinním mikroskopem EM208. V roce 1996 byla začleněna do podniku Philips Electron Optics, se kterým přešla k FEI Company. Od roku 1997 sídlí FEI Czech Republic v Technologickém parku.

Firma je zaměřena na rutinní systémy TEM a SEM (Morgagni a řada Quanta), které se vyrábějí ve větších sériích. Strategii firmy je orientace na místní dodavatelské řetězce, vlastní vývojovou činnost, která vede k vývoji či osvojení lokálního know-how a následně k maximálnímu využití komparativních výhod. K přebírání zahraničních technologií dochází jen v nezbytné míře. Tato filozofie je podmíněna vlastním vývojovým oddělením. Prakticky každý rok uvádí firma na trh nový výrobek.

Společnost je dceřinou firmou FEI Company se sídlem v Hillsboro v americkém Oregonu. FEI má celosvětově přibližně 1600 zaměstnanců a vývojová a výrobní centra v Peabody ve státě Massachusetts, v Sunnyvale v Kalifornii, v Eindhoven v Holandsku a v Brně.

FEI je společnost vyrábějící nanotechnologické systémy, které poskytují řešení pro 3D Structural Process Management™ (trojrozměrné řízení strukturních procesů) předním světovým výrobcům v oblasti polovodičů, ukládání dat, strukturní biologie a průmyslu. Výrobní sortiment využívající technologie DualBeam™ a zařízení s fokusovaným iontovým anebo elektronovým svazkem umožňuje výrobcům a výzkumníkům udržet krok s posuny v technologii a vyvíjet technologie a výrobky nové generace.

Výrobky firmy FEI umožňují pokročilou trojrozměrnou metrologii, editaci zařízení, úpravy a nastavování hodnot a strukturní analýzu pro řízení submikronových struktur včetně struktur integrovaných obvodů, magnetických médií k ukládání dat s vysokou hustotou, průmyslových materiálů, chemických sloučenin a biologických struktur.

Brněnské urbanistické dny den po dni

Celkem šestatřicet dní trvající akce (26. 2.–2. 4.) Ateliéru urbanismu Fakulty architektury VUT v Brně se přehoupla do své závěrečné třetiny. V rámci urbanistických dnů se v Brně uskutečnily čtyři výstavy studentských projektů, a to v Galerii U dobrého pastýře, Galerii mladých, Galerii Kabinet a Galerii 10 na Radnické ulici. Každý den v 18 hodin se v Galerii mladých konala vernisáž s odbornou přednáškou, performancí nebo hudební produkcí. V příjemné atmosféře návštěvníci hovořili o městě, o veřejném prostoru, o urbanismu a hlavně o návratu citu do města, jak zněl podtitul akce. Rozpoutat diskusi na tato témata bylo ostatně cílem letošních Brněnských urbanistických dnů. Jaký byl jejich dosavadní průběh?

Milan Knížák pronosí přednášku „Město jako artefakt“.

26. 2. Při zahájení Brněnských urbanistických dnů na vernisáži výstavy studentských urbanistických projektů pro Brno, Hodov a Číměř v Galerii u dobrého pastýře vystoupil Rostislav Koryčánek. Šéfredaktor časopisu ERA 21 přivítal akci jako diskusní fórum, které časopis podporuje. Děkan Josef Chybík řekl, že si je vědom polemičnosti vystavených prací. Ta však podle jeho názoru na akademickou půdu patří. Koncepce výstavy je dílem Kamily Hurníkové-Zachrlové, které se podařilo proměnit obvykle poněkud „nádražní“ výstavní prostor v interiér instalacemi fólií, výlisků, koberečku, polštářů a konferenčního setu ze 70. let. Lad'a Šiška (El Šiška, Šiša) pak zahrál na africký buben.

27. 2. Druhá vernisáž patřila performanci Carramba, krčmenné Brno. Performeři zanechali na výstavě vzkaz, že se nacházejí v restauraci jako obvykle. Nepovažovali za vhodné simulovat v galerii prostředí baru Dessert, kde marně čekali na příchod účastníků vernisáže.

28. 2. Přednáška Petra Kroupy Chrám sv. Petra a Pavla a Špilberk byla nejen precizní faktografií historie obou míst, ale navíc často překvapivá (výklad názvu Špilberk jako zrcadlo, holý kopec s výhledem do dálky atd.) a vtípná.

3. 3. Urbanistické video – úryvek z Amélie z Montmartru, jednoho z kultovních filmů o městě.

4. 3. Žlutý kopec a Černá pole byl název přednášky Dušana Riedla, který představil celou historii brněnských vil (od leto-

hrádku Mitrovských z konce 18. stol.) a vilových čtvrtí (po konec 30. let) jednak jako soubor dat a jmen, a v diskusi pak lokalizoval centra Žlutého kopce ke kostelu na Mírové náměstí a Černých polí na Merhautovu („hlavní ulice“).

5. 3. Svatava Kyselová tančila v choreografii Lenky Švandové tanec na Wartine s názvem Oklikou za klikou. Tento výrazový balet zahájil výstavu zápisů z loňské výstavy o proměně obrazu Brna v přízemní Galerii mladých na Radnické 4. Zvětšené listy „knihy“ se záznamy návštěvníků na pásech papíru a pauzovací fólie jako instalace „druhého média“, diskuse jako vizuální artefakt. Autory instalace jsou Kamila Hurníková-Zachrlová a Petr Hurník.

6. 3. Petr Kadera a Blanka Jandová hrou na hoboj a klavír s přehledem, citem a noblesou zahájili výstavu fotografií z happeningů O návratu citu do města 2001/2002 a kopií výstřížků z novin a časopisů věnovaných těmto happeningům v Galerii Kabinet na Radnické 4. Fotografie a výstřížky z tisku jsou třetím představeným médiem studentských snah o proměnu obrazu Brna. Autorkou instalace výstavy s peříčky a prvosenkami je Kamila Hurníková-Zachrlová.

Milan Knížák pak pronosí přednášku „Město jako artefakt“. Zmínil paralelu mezi dnes rozbitým městem a modernismem (aniž nastínil východiska obou), monumentalitu (coby dokonalost, vnitřní vlastnost díla), školu (ve které je nejdůležitější prostředí, komunikace všech se všemi), neviditelnost architektury, absence spontánnosti v sídlištích (vizuální i faktické). Diskuse vygradovala až do revolučního hesla „stavte načerno“, dokumentovaného na zachování Kamenky v Brně, památkově chráněného souboru, od 80. let opravovaného a představovaného squatterským způsobem bez povolení – na rozdíl od řady „profesionálně chráněných“ brněnských staveb (Špalíčky I+II, Dům pánů z Lipé, Vaňkovka, Trnitá atd.).

7. 3. Lubomír Kostroň přednášel o soukromí – o vejci, z něhož všichni pocházíme, o dobíjení baterek, o počátku obracení se navenek, o důvěře. Diskuse: opak pojmu soukromí (= veřejnost) je přiřazován k tradičním architektonickým pojmům „dům, město, interiér“ (zabarvení pojmů, „protimluvy“, „soukromé

město“ či „veřejný dům“). Město (veřejné prostory) je vystavěno ze soukromí. Město vždycky bylo vystavěno ze soukromí. Jak tomu bude v budoucnu? Soukromí jako petlice na dveřích? Soukromí jako vlastnictví? Lze žít bez soukromí? – spontánní unisono publika: „NELZE!“ Další tři otázky byly položeny proto již pouze formálně: Jak dlouho lze žít bez soukromí? Žije dnes někdo bez soukromí? Lze dobrovolně žít bez soukromí? (Zdá se, že žije-li se nedobrovolně, není to soukromí.)

10. 3. Maxband jako náhodný kolemjdoucí – pohodový jazz se skvělým zpěvákem.

11. 3. Jan Škrdlík zahrál na violoncello třívětou Bachovu suitu a preludium jako přídavek. Byl to velký zážitek, který Škrdlík doplnil úvahami o významu neznělých strun pro barvu zvuku (Homolkův nástroj, na který večer hrál, má přidánu navíc jednu strunu procházející středem kobyly), o Bachově hudbě a městě. Hovořil ve shora uvedených souvislostech o vystavených studentských projektech, které chápe jako pokračování, nikoliv boření (a takto vždy rozuměl Bachovi), a o pocitu interpreta v „sudetském“ městě.

12. 3. Polykači ohně bylo maskovací označení pro Milana Nytru, jenž prosloval další ze svých skvělých přednášek „společnosti pro výzkum dělníků v umění“. Tentokrát hovořil o urbanismu jako pokrytí světa řetězci – kostkami LEGA, sypanými z plastového kbelíku, a gumopryžovými ohebnými mrakodrapy. Spolu s výtečným perkusistou poté u pianina na schodišti nastínil publiku svíjejícímu se v křečích smíchu hlavní témata chystané

opery z homosexuálního prostředí nazvané „Si, si, si – no, no, no“. Tak byla zahájena výstava videozáznamů z pouličních happeningů O návratu citu do města 2001/2002.

13. 3. Petr Nikl nemohl pro nemoc vystoupit, proto se uskutečnila „jen“ vernisáž výstavy videozáznamů, urbanistických projektů a vycpanin v Galerii 10. Videozáznamy mají, zdá se, také samostatnou estetickou hodnotu, více diváků však bylo zaujato obsahem promítaného a instalací „Po zarostlém chodníčku“. Autory výtvarného řešení výstavy jsou Kamila Hurníková-Zachřlová a Petr Hurník.

14. 3. Bratislava. Přednáška Jany Husárové ze Slovenska byla nesporně jedním z vrcholů urbanistických dnů. Suverénně okomentovala průběh obnovy Hlavního náměstí v Bratislavě, ihned přítomnými vnímaný analogicky k Brnu, kde však dosud k ničemu podobnému nedošlo (snad s výjimkou centra Komína). Všem přítomným běhal mráz po zádech při slovech jako „vykácet stromy, které zakrývají cenná průčelí budov“, „trávník je nejméně hodnotnou úpravou podlahy a do města nepatří“ či „okrašlovací spolek až na konci 19. století proměnil náměstí v nevzhledný parčík“ nebo „náměstí musí být opravdovým náměstím, pokud chceme, aby Bratislava byla opravdovým hlavním městem státu“. Trnuli také při srovnávání Bratislavy s Prahou, Vídní a Budapeští v době úvah o obnově náměstí a ještě mnohokrát ten večer (To všechno se v Brně nesmí!!! Proto Brno pořád vypadá jako tři roky po válce!!!). Obnova náměstí v Bratislavě byla iniciována památkáři (!), kácení stromů a keřů a zadlážďení trávníků v centru bylo podpořeno ochránci přírody (!), hlavním hybatelem a investorem byla městská část a zejména osobně pan starosta (!). Výsledkem je krásné a atraktivní náměstí, skutečné srdce města a státu. Podobně již je upraveno Hviezdoslavovo náměstí a chystá se dostavba kdysi zbouraného podhradí Bratislavského hradu.

I město má své dny...

Text a foto Ing. arch. Petr Hurník,
Ateliér urbanismu FA VUT v Brně

For Summary see page 29.

Významné osobnosti historie VUT v Brně – rektori

Pokračujeme v rubrice, v níž postupně představujeme osobnosti, které na brněnské technice působily v její více než stoleté historii a zasloužily se významně o rozvoj nejstarší české vysoké školy na Moravě. Pohled do historie otevírá cyklus o rektorech. Od roku 1900 až do počátku padesátých let 20. století se volba rektora konala každoročně na schůzi profesorského sboru. Před volbou akademických funkcionářů na studijní rok 1920/1921 bylo dohodnuto, že rektori již nebudou voleni podle služebního stáří, nýbrž střídavě z jednotlivých odborů.

Prof. PhDr. Vladimír Novák

Vladimír Novák se narodil dne 21. června 1869 v Praze, kde rovněž absolvoval svá středoškolská i vysokoškolská studia. V roce 1892 nastoupil jako suplent matematiky a fyziky na reálce v Ječné ulici v Praze, na gymnáziu „Minerva“ v Praze a poté na gymnáziu v Plzni. V roce 1896 se habilitoval pro obor experimentální fyziky na české univerzitě v Praze. V letech 1896–1897 pracoval na základě stipendií České akademie a Svatoboru u profesora J. J. Thomsona v Cambridgi a poté i v laboratoři profesora Rowlanda v Baltimore. V letech 1897–1902 přednášel jako soukromý docent experimentální fyziku na pražské univerzitě.

V září 1902 byl jmenován mimořádným profesorem obecné a technické fyziky na české technice v Brně. Řádným profesorem se stal v roce 1906. Za téměř čtyři desetiletí působení na brněnské technice byl dvakrát zvolen rektorem školy, a to v letech 1910/1911 a 1921/1922. Kromě toho stál několikrát v čele jednotlivých odborů jako děkan. Vědecká práce profesora Nováka zasahuje do různých oblastí fyziky, největšího ohlasu však dosáhly jeho práce z oblasti nauky o elektřině a fotochemii. Spolu se svým učitelem na pražské univerzitě profesorem Strouhalem byl autorem Optiky, první větší publikace z této oblasti v české literatuře. Byl jedním z průkopníků české vědecké fotografie; své zkušenosti z tohoto oboru uložil do knihy Praktická fotografie. Zemřel dne 24. března 1944 v Brně.

Prof. PhDr. Karel Vandas

Karel Vandas se narodil dne 21. října 1861 v Tuhani u Smečna. Po maturitě na gymnáziu studoval v letech 1880–1883 na filozofické fakultě české univerzity v Praze. Poté působil do roku 1887 jako asistent botaniky při Královském zemském muzeu v Praze. V roce 1888 získal doktorát filozofie. V závěru roku 1895 byl definitivně potvrzen profesorem I. českého reálného a vyššího gymnázia v Praze. V roce 1900 byl pověřen suplováním encyklopedie polního a lesního hospodářství na brněnské české technice. O dva roky později zde byl jmenován mimořádným profesorem a v roce 1906 profesorem řádným. V roce 1912 mu byly přiděleny přednášky ze všeobecné a speciální botaniky.

Profesor Karel Vandas se zabýval především výzkumem flóry Balkánu. Menší zoologicko-botanická pojednání publikoval v různých odborných časopisech, např. v časopise Vesmír. Jeho stěžejním dílem je revize Formánkova velkého herbáře, která vyšla v Brně v roce 1909 pod názvem Reliquiae Formáneekianae. Ve studijním roce 1905/1906 byl děkanem odboru stavebního inženýrství, v roce 1909/1910 prvním děkanem nově zřízeného odboru kulturního inženýrství (meliorace, vodní stavby) a v roce 1913/1914 děkanem odboru chemického inženýrství. Funkci rektora školy zastával tento vynikající botanik ve studijním roce 1911/1912. Zemřel dne 15. září 1923 ve Skopji na tropickou malárii.

PhDr. Renata Krejčí, archiv VUT v Brně

Nové vydání knihy Číslicová filtrace, analýza a restaurace signálů

Ve druhém doplněném a rozšířeném vydání vyšla v nakladatelství VUT v Brně VUTIUM kniha Číslicová filtrace, analýza a restaurace signálů Prof. Ing. Jiřího Jana, CSc. Při příležitosti slavnostního uvedení knihy 27. února v aule VUT v Brně na Antonínské ulici pronesl přednášku Historie syntézy řeči z textu Ing. Robert Vích, DrSc., vedoucí oddělení číslicového zpracování signálů, ÚRE – Akademie věd ČR. Představení knihy doprovodil profesor Jiří Jan přednesením stati Aplikace elementárních pouček o zpracování signálů v MR tomografii.

Z publikované recenze anglického vydání knihy v nakladatelství IEE London v roce 2000:

Jedná se pravděpodobně o nejlepší knihu o obecném digitálním zpracování signálů (DSP), která byla v posledních letech vydána. Autor od čtenáře očekává základní znalosti matematických nástrojů, což mu umožňuje použít k výkladu velmi dobře vyvážené směsi intuitivních vysvětlení a matematických odvození. Jistým způsobem je možno knihu považovat za převtělení známé bible DSP od Rabinera a Golda, od jejíhož vydání už uplynula téměř tři desetiletí.

Kniha má 14 kapitol, které postupují od základních pojmů přes neuronové sítě až po vícerozměrné návrhy. 1. kapitola zavádí používané názvosloví spíše než základní koncepce. Základy transformace, systémů s diskretním časem a jejich vzájemné vztahy, se probírají ve 2. kapitole. Ve srovnání s jinými texty se transformace zavádějí poněkud brzo, už v další kapitole. Díky autorově hlubokému porozumění látce lze však velmi snadno sledovat jeho odvozování vycházející ze zevšeobecněné unitární transformace, která je zde použita jako sjednocující koncepce. Vlnové transformace plynule navazují na téma obecné transformace a kapitola končí stručným, ale přesným úvodem do Karhunen-Loeveovy dekompozice na bázi vlastních čísel. Dále následuje krátká 4. kapitola o charakteristikách stochastických procesů. V ní se proberou základní definice, autospektra, křížová spektra a princip ortogonality. Těžiště 5. kapitoly tvoří návrhy a implementace FIR a IIR filtrů. Následující dvě důmyslné kapitoly umožňují důkladné pochopení vylepšování signálu pomocí průměrování a Hilbertovy filtrace a její hlavní použití pro frekvenční přenos. Důležitou praktickou kapitolou o kore-

Součástí uvedení nového vydání knihy byla i autogramiáda.

lační analýze a jejich vlastnostech je kapitola 8. Hovoří se v ní zevrubně o metodách detekce v šumu, systémové identifikaci a frekvenční doméně, takže poskytuje základní poznatky nutné pro kapitoly o adaptivní filtraci a restauraci signálu, které následují. Do tradičních a parametrických metod spektrální analýzy se zase pouští 9. kapitola. Následnou stať lze považovat za velmi důkladný a poučný úvod do Wienerovy a Kalmanovy filtrace a s ní spojenému navrhování inverzních filtrů a restauraci signálu v šumu. 11. kapitola tvoří pěkný úvod do koncepce a hlavních aplikací lineárních adaptivních filtrů. Nelineárními filtrace, počínaje polynomiálními Volterrovými filtry a konče homomorfním zpracováním, se zabývá kapitola 12. Ve 13. kapitole se seznámíme s hlavními paradigmaty neuronových sítí typu backpropagation a samoorganizujících se map. Tato kapitola je zakončena několika klasifikačními příklady a to s Kohonenovou mapou. Poslední kapitola je věnována zpracování vícerozměrných signálů a na rozdíl od jiných textů úvodního charakteru se neomezuje pouze na zpracování obrazu, ale obsahuje též diskusi o Radonově transformaci a tomografických rekonstrukcích i o stereoanalýze párů.

Vladimir Botchev

red, foto Michaela Dvořáková

Evropský studentský konvent v Athénách

V Athénách se 21.–23. února uskutečnil 5. Evropský studentský konvent (ESC). Organizovalo ho sdružení národních reprezentací evropských studentů (ESIB) ve spolupráci s řeckým ministerstvem školství a odborem vzdělávání a kultury Evropské komise. Konventu se zúčastnily studentské reprezentace z většiny evropských zemí. Jednou z delegátek za Studentskou komoru Rady vysokých škol České republiky byla studentka Fakulty architektury VUT v Brně Lenka Burgerová.

U: Můžete přiblížit atmosféru jednání?

Atmosféra byla velmi pracovní, nešlo o výlet, ale důležitou a odpovědnou pracovní schůzku, která připravila podklady pro jednání ministrů školství evropských zemí plánované na září 2003 do Berlína. Ministři se budou zabývat budoucností evropského vzdělávacího systému a studentských výměnných programů a my samozřejmě chceme, aby programy pokračovaly a neustále se rozšiřovaly a vylepšovaly.

U: Budou se ministři vašimi doporučeními zabývat?

Rozhodně ano, ESIB reprezentuje 50 národních studentských unií ze 37 evropských států, to je asi 11 milionů evropských studentů – politiky není třeba přesvědčovat, že by jim měli naslouchat. Velmi dobře si totiž uvědomují, že dobře a moderně organizovaná vysokoškolská studia a tím pádem kvalitně vzdělaní lidé jsou tím největším potenciálem, který Evropa může mít. Vzdělaní odborníci jsou evropským (a českým) bohatstvím, ropná pole ani diamantové doly nemáme.

U: ESIB zdůrazňuje, že všichni studenti by měli mít stejnou možnost strávit v zahraničí určitou část svého studia. Proč je to tak důležité?

Kromě pokroku v předmětu studia a zkušenosti s jiným výukovým systémem se předpokládají také pokroky v cizím jazyce a poznání způsobu života v hostitelské zemi. To může obecně znamenat větší porozumění pro odlišné kultury, a tudíž výhody pro budoucí a rozšiřující se evropské soužití. Proto má studentská mobilita obrovskou podporu.

U: Jaké jsou hlavní překážky mobility?

Na stále nedostatečném rozšíření studentské mobility se podílejí hlavně potíže s jazyky, nedostatek informací o vzdělávacím systému, podmínkách života a studia ve vybrané zemi, nedostatek snadno dostupných informací o nabízených kurzech a nejistota, jestli po návratu budou kredity získané v zahraničí v plné výši uznány domácí univerzitou.

Důležitým bodem diskusí na konventu byl také požadavek změny pracovní legislativy, která by zajišťovala zahraničním studentům stejnou možnost pracovat jako domácími. Stipendia jsou často nízká, možnost pracovat po dobu studia by tedy výrazně pomohla zlepšit mnohdy obtížné životní podmínky studentů ze zemí mimo EU.

U: VUT v Brně nepatří k vysokým školám s nejvyššími počty „mobilních“ studentů. Kde jsou překážky?

K nejpodstatnějším překážkám patří určitě nedostatečné jazykové znalosti a potíže s uznáváním kreditů získaných v zahraničí po návratu na VUT. Studenti také nechtějí měnit svůj způsob života, nebo prostě nepokládají studium v zahraničí za natolik přínosné, aby mu věnovali semestr a riskovali prodloužení svého studia na VUT. Podmínky se ale zlepšují: na některých fakultách VUT je už teď možné studovat část programu v jiném jazyce (studenti si mohou před odjezdem vyzkoušet, jak se jim bude ve vybraném jazyce studovat), prosazuje se evropský systém převodu kreditů, který zajišťuje úplné uznání studia v zahraničí.

U: Vy sama jste využila možnost programu Socrates-Erasmus ke studiu v zahraničí?

Ano, v roce 2000 jsem studovala semestr hospodářské a sociální dějiny na vídeňské univerzitě. Potýkala jsem se s potížemi

popsanými výše: měli jsme malá stipendia, potíže s uznáním kreditů, vídeňská němčina se nepodobala „Hochdeutsch“, kterou jsme před odjezdem intenzivně studovali. Nemohli jsme chodit do menzy, byla pro nás drahá. Přesto to pokládám za výbornou zkušenost – odborný přínos, a poznání, že dobrá němčina nemusí stačit k porozumění, rozhodně stálo za drobné potíže. Studium v němčině nebylo jednoduché, ale na semináři a na projektu jsem si naostro zkusila evropskou konkurenci. Mimochodem, studium v zahraničí je důležité i při hledání zaměstnání, u mnoha firem znamená plusové body.

 Jaká jsou doporučení 5. Evropského studentského konventu pro Českou republiku?

Východoevropské a středoevropské státy obecně by o sobě měly dát víc vědět, prosazovat se. I v zahraničí vědí, že úroveň výuky je u nás dobrá, jen musíme nabízet zajímavé studijní programy v angličtině, němčině a francouzštině. Kurzy v cizích jazycích musí být přístupné i domácím studentům, přijíždějící nemají zájem navštěvovat u nás kurzy určené pouze pro cizince, chtějí studovat s námi. Zahraniční univerzity i studenti také potřebují podrobné informace o všech podmínkách studia u nás, a to nejlépe v angličtině na webových stránkách. Je úkolem univerzity poskytnout informace v takové formě a takové míře, aby dokázala studenty zaujmout. Rozhodně nesmějí chybět detailní informace o studijních programech a sylaby jednotlivých předmětů, stejně jako profily učitelů. Mít všechny důležité informace před příjezdem na partnerskou univerzitu znamená lepší orientaci studenta a tím výraznou úsporu času, místo administrativy se pak může věnovat intenzivnímu studiu. Výborné zkušenosti jsou s tutorským systémem, kdy se o studenta stará jeden z vyučujících a jeden student hostitelské univerzity, mohli bychom ho vyzkoušet.

Další doporučení se týká struktury studia: měla by být natolik pružná, aby dokázala vstřebat různé zkušenosti, znalosti a dovednosti získané v zahraničí pomocí jiných metod výuky. Odlišnost studia jinde by měla být výhodou, po zahraniční stáži můžeme přijít s novými otázkami, teoriemi a znalostmi, čímž pomáháme rozvoji svého oboru.

 Když se bude u nás studovat v angličtině, co bude s češtinou?

Je rozdíl mezi schopností domluvit se cizím jazykem v běžných životních situacích a studovat v něm odborné předměty. Proto se v případech, kde by důsledný požadavek studia v místním jazyce znamenal rezignaci na jakékoliv odborné vzdělání studentů, doporučují kurzy v nejobvyklejších evropských jazycích (A, N, F). To je právě případ češtiny. Naším krásným jazykem je, bohužel, málokdo z přijíždějících studentů schopen mluvit na úrovni nutné ke studiu na vysoké škole. Na druhou stranu platí, že jazyk je branou k pochopení kultury, proto by se zahraniční studenti měli během studia u nás naučit česky co nejlépe, i když odborné předměty budou mít třeba v angličtině.

 Jaká je budoucnost mobility?

Mobilita vede k velkému porozumění, k respektu ke kultuře jiné země, k rozšíření jazykových znalostí. To všechno posiluje Evropu a její kulturní různorodost, proto by podpora studentské mobility měla být jednou z priorit každé evropské země. Počet „mobilních“ studentů bude pravděpodobně neustále růst, je tedy důležité poskytnout jim co nejlepší podmínky pro dobré využití znalostí a zkušeností, které v zahraničí získají.

Připravil Igor Maukš

SUMMARY:

The 5th European Student Convention (ESC) was held in Athens from 21st to 23rd February. It was jointly organized by ESIB, the national union of students in Europe, the Greek Ministry of Education, and the Department of Education and Culture of the European Commission. The convention was attended by student representatives from most of the European countries. Ms Lenka Burgerová, a student at the BUT Faculty of Architecture, attended the convention as a representative of the Student Chamber of the Council of Higher Education Institutions of the Czech Republic.

Informace

Diplomové práce na výstavě

Každoroční výstava diplomových prací studentů Fakulty architektury VUT v brněnské Galerii architektury se stala už téměř pravidlem. Od 4. do 31. března tam prezentovali své projekty noví absolventi FA VUT v Brně, kteří dokončili své magisterské studium v zimním semestru. Vystavovala však pouze necelá dvacítká těch nejlepších – těch, kteří za vynikající zpracování své diplomové práce získali cenu děkana (Lukrécia Richterová) nebo pochvalné uznání (Ivana Boulaz, Simona Frišová, David Jiříček, David Kotek, Zuzana Morávková, Petr Němec a Milan Podroužek). Jejich díla pak byla doplněna dalšími vynikajícími pracemi.

Zadání diplomových prací byla letos různá: studenti Ateliéru obytných staveb ukazovali, jak by mohla vypadat Jihlava v roce 2050, a navrhovali například objekty vysoké školy, justičního paláce, krajské knihovny a archivu. V Ateliéru veřejných staveb zase navrhovali polyfunkční objekt situovaný v lokalitě Grand poblíž brněnského hlavního nádraží nebo muzeum architektury. Podobně absolventi Ateliéru interiéru a výstavnictví řešili galerii architektury a kulturní centrum v lokalitě Brno-Hády. Někteří diplomanti z Ateliéru urbanismu se zabývali fenomé-

nem řeky Svitavy v Brně, jiní revitalizací venkovské zemědělské krajiny. Další projekty ovšem mířily i do vzdálenějších končin – jako například mobilní klinika pro nemocné chorobou AIDS v Africe.

Vlasta Gajdošíková, Programové centrum FA VUT v Brně,
foto Michaela Dvořáková

Rozhodnutí rektora č. 10/2003

Změna režimu v prostorách VUT v Brně

Vzhledem k současné mezinárodní situaci stanovuji s okamžitou účinností změnu provozního režimu ve všech objektech VUT v Brně následovně:

- Dle místních podmínek nařizuji zpřísnění vstupu do jednotlivých objektů tím, že vrátí na těchto objektech mohou v případě neznalosti příchozího požadovat průkaz zaměstnance, studenta, nebo jej požádat o udání důvodu jeho návštěvy a zamezit tak pohybu cizích osob v prostorách školy. Hlavní důraz na plnění tohoto opatření je potřebné klást zejména u KaM v Brně.
- Veškerý provoz v mimopracovní době, zejména v nočních hodinách, nutno zcela vyloučit, nebo jej eliminovat pouze na nejn nutnější případy, a to jen po předchozím schválení děkanem, popř. tajemníkem, vedoucím součástí nebo ředitelem KaM v Brně. Tento příkaz platí v plné míře i pro práci o sobotách a nedělích, kdy veškerá činnost v těchto dnech by měla být pokud možno

zcela zrušena. Toto nařízení se plně vztahuje i na nájemce a uživatele jednotlivých prostor školy.

- Pokud je v jednotlivých objektech zřízena šatna, veškeré osobní věci musí příchozí odkládat na tomto místě.
- Nařizuji zpřísnění klíčového režimu spojeného s kontrolou oprávněného výdeje klíčů a jejich včasného vrácení.
- Po ukončení provozu a uzavření budov provést ze strany vrátných obhlídku vnitřních prostor, zkontrolovat jejich stav, vč. splnění výše uvedených nařízení.
- Při zjištění jakýkoliv závažných nedostatků tyto bezodkladně hlásit svému nadřízenému a dále postupovat v souladu s příslušným nařízením a pokynem uvedeným v jednotlivém Plánu krizové připravenosti a interní směrnici.
- Platnost a účinnost tohoto nařízení stanovuji do odvolání.

V Brně 25. března 2003

Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc.,
rektor VUT v Brně

Studenti se zapojili do soutěže o novou podobu náměstí Míru

V polovině března se na Magistrátu města Brna uskutečnila výstava prací studentů z Ateliéru obytných staveb Fakulty architektury VUT v Brně s tématem „Náměstí Míru v Brně“. Toto téma zpracovávají studenti šestého ročníku v modulu „architektura města“ pod vedením Doc. Jiřího Oplatka, Doc. Dagmar Glosové a Ing. arch. Antonína Nováka. Inspirací pro zadání byl článek v deníku Rovnost o tom, že město Brno odkoupí od armády zchátralý a zdevastovaný areál bývalých kasáren na Údolní ulici, poblíž náměstí Míru v Masarykově čtvrti.

Cílem studentských prací bylo najít možnosti pro využití bývalého vojenského prostoru – zejména pro funkce zdravotnické a kulturní, a dále doplnit občanskou vybavenost území a tím celkově dotvořit náměstí tak, aby se z Masarykovy čtvrti stala plnohodnotná polyfunkční část města. V prostoru náměstí by se tedy měl podle zadání nacházet i supermarket a centrum volného času pro juniory a seniory.

Práce se stala o to zajímavější, že v listopadu loňského roku vypsal Útvar hlavního architekta MMB ideovou urbanisticko-architektonickou soutěž formou výběru z pěti studií. Osloveny byly renomované architektonické kanceláře. Jako šestý řešitel byla přizvána Fakulta architektury. „Studenti připravili osm variantních řešení. Dalo by se říci, že navozují určité konkurenční prostředí pro těch dalších pět projektů architektonických kan-

celáří,“ říká Doc. Glosová. Všechny návrhy byly diskutovány a připomínkovány dotčenými subjekty a v dubnu budou vystaveny ve vstupní hale radnice městské části Brno-střed k nahlédnutí občanům. Po posouzení všech – tedy i studentských – návrhů hodnotící komisí zpracuje Útvar hlavního architekta města Brna ve spolupráci s městskou částí Brno-střed zadání pro zpracování regulačních podmínek náměstí Míru.

(vg)

Vyhlášení cen Design centra České republiky

V Betlémské kapli v Praze byly 1. dubna vyhlášeny ceny Design centra České republiky za rok 2003. Ocenění získali čtyři absolventi a jeden pedagog Odboru průmyslového designu Fakulty strojního inženýrství VUT v Brně.

Vynikající design 2003:

Design mobilní prezentační sestavy, Jaroslav Nachtigall.

Porodní postel, Eva Moravcová.

Traktor budoucnosti, David Jurda.

Dobry design 2003:

Vrtací souprava Prince 2002, Pavel Zákravský.

Pedagog Odboru průmyslového designu Ústavu konstruová-

ní FSI VUT v Brně akad. sochař Ladislav Křenek obdržel cenu Dobry design 2003 za design kloubní protézy.

Z Fakulty výtvarných umění VUT v Brně ocenění získali:

Dobry design 2003:

Přijímač IR signálu, akad. soch. Zdeněk Zdařil.

Stojan na CD mAIR, Petr Matušinec, II. ročník FaVU, Atelier produktového designu.

Teleskopická hustilka HURICANE, MgA. Martin Imrich, absolvent.

Podrobné informace přineseme v květnovém čísle Události na VUT v Brně.

(red)

Veletrh pracovních příležitostí IAESTE na FSI VUT v Brně

Veletrh pracovních příležitostí, který pravidelně pořádá studentská organizace IAESTE, se uskutečnil 26. března v přízemí a prvním poschodí budovy Fakulty strojního inženýrství VUT v Brně v areálu Pod Palackého vrchem. Již osmého ročníku tradiční akce se zúčastnilo 36 tuzemských i mezinárodních firem, s jejichž nabídkou pracovního uplatnění se přišlo seznámit téměř tři tisíce studentů především posledních ročníků a čerstvých absolventů vysokých škol. Studenti nižších ročníků přicházejí na veletrh získat informace o odborných stážích, zadání diplomových prací nebo ročníkových projektů. I když je veletrh zaměřen zejména na technické obory, přišli vedle „domácích“ studentů z VUT i zájemci z MU, MZLU a dalších brněnských vysokých škol.

„Veletrh IAESTE je největší přehlídkou pracovních příležitostí pro vysokoškoláky v Brně. Na rozdíl například od veletrhu Do práce! se zaměřujeme na vytváření prvních kontaktů průmyslových firem se studenty. Držíme se rovněž filozofie, že podobné akce by se měly odehrávat přímo na akademické půdě. Každý návštěvník obdrží katalog pracovních příležitostí a

průvodce veletrhem, obsahující kontakty na zúčastněné firmy z celé ČR a aktuální nabídku pracovních míst. To absolventům pomůže zorientovat se na trhu práce a vybrat si lépe možného budoucího zaměstnavatele,“ uvedl manažer veletrhu Pavel Vranka. Organizátorům se osvědčila i série přednášek na vysokých školách, která vlastnímu veletrhu předcházela. Personalisté a lidé z praxe na nich studentům radili, jak napsat životopis, jak se připravit na přijímací pohovor a jaká jsou specifika jednotlivých oborů.

„Přijeli jsme najít konstruktéry a technology. Získat kvalitního strojaře je dnes problém,“ řekl personální manažer Richard Bednář z firmy Rieter CZ z Ústí nad Orlicí. Vedle strojařů, elektrotechniků nebo stavařů byl velký zájem ovšem také o počítačové specialisty. Například Komerční banka nabízela pro tři desítky absolventů místa správců a analytiků projektu internetového bankovníctví. Některé firmy zase vůbec nepreferují určitý obor vzdělání, pro ně je nejdůležitější schopnost absolventa se dále učit.

Připravil Igor Maukš

Figurama 2003 a Arterlie ve Vídni

Dvě výstavy maleb a kreseb, jejichž autory jsou kromě jiných také studenti a vyučující Fakulty architektury VUT v Brně, je možné v dubnu vidět ve Vídni. Kromě v Brně už jednou představené Figuramy je to také Arterlie – výstava maleb, grafik a soch vytvořených vyučujícími těch studentů, jejichž práce jsou součástí Figuramy.

Figurama představuje vídeňské veřejnosti malby a kresby studentů FA VUT v Brně (Ústav kreslení a modelování), Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze, Universität für angewandte Kunst Wien a oproti předchozím prezentacím také Fachhochschule Mainz. Výstava nabízí srovnání čtyř různých přístupů k zobrazování lidského těla a k výuce této disciplíny na uvedených školách. Už vloni ji mohli zhlédnout návštěvníci ve Znojmě, v Centru VUT v Brně a v Praze. Tentokrát se přesunula do Vídně, kde sídlí třetí ze zúčastněných škol.

Arterlie je otevřena v Českém centru ve Vídni. Své malby, grafiky a sočtury na ní představí Friedrich Bastl, Josef Kaiser, Lisa Kunit, Gerhard Müller, Rudolf Fuchs, Boris Jirků a také Zdeněk Makovský, Aleš Navrátil a Karel Pokorný z FA VUT v Brně.

Vlasta Gajdošíková

FIGURAMA 2003

Galerie Heiligenkreuzer Hof – Sala Terrena, Schönlaterngasse 5, 1010 Wien

9. dubna až 3. května 2003

otevřeno: úterý až pátek 11–18 hodin, sobota 10–17 hodin

ARTELERIE

České centrum ve Vídni, Herrngasse 17, 1010 Wien

9. dubna až 3. května 2003

otevřeno: pondělí až pátek 9–12 a 13–17 hodin

UDÁLOSTI

na VUT v Brně

Seminář vysokoškolských vydavatelů a zástupců knihoven

Na půdě VUT v Brně se 25. března uskutečnil seminář vysokoškolských vydavatelů a zástupců nabídkových knihoven. Na programu setkání byly informace o současném stavu projektu vytváření jednotné databáze produkce vydavatelství vysokých škol, problémy spojené s plněním nabídkové povinnosti a také organizace společné prezentace vysokoškolských vydavatelství na knižním veletrhu Svět knihy v Praze. Druhý den semináře jeho účastníci navštívili vydavatelství Masarykovy univerzity.

Smyslem vzniku databáze je vytvoření souhrnu české odborné vysokoškolské literatury. Jeho existence by nejen usnadnila přístup k získávání informací o odborné literatuře pedagogům, studentům a dalším zájemcům, ale zjednodušila by i práci knihoven. Samotným vydavatelstvím by pak databáze mohla přinést finanční úspory například v tom, že by nemusely být vydávány učební texty, které již jinde vyšly. Do projektu databáze se zatím aktivně zapojila vydavatelství UP Olomouc, VŠCHT Praha a ZČU Plzeň.

Na semináři se diskutovalo i o tom, že prostřednictvím zanesení svých publikací do databáze by vydavatelství splnila i svou nabídkovou povinnost vůči knihovnám. Právě s plněním této povinnosti má řada vysokoškolských vydavatelství, i díky legislativní nejasnosti této oblasti, značné problémy.

mau, foto Zdeněk Beránek

VII. Reprezentační ples VUT

Studentská komora Akademického senátu VUT v Brně uspořádala pod tradiční záštitou rektora Prof. RNDr. Ing. Jana Vrbky, DrSc., 14. března ve dvoraně Centra VUT na Antonínské ulici již VII. Reprezentační ples VUT v Brně.

red, foto Jiří Kazelle

Stipendia Hlávkovy nadace

Do 30. dubna je ještě možné podat přihlášku do veřejné soutěže o získání individuálního nadačního příspěvku (stipendia), kterou vypsala Rada Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky pro rok 2003. Rada určila pro letošní rok tyto priority:

- Lidský kapitál a vzdělání.
- Problémy a trendy českého zemědělství v kontextu zemědělství EU.

Zájmovými okruhy, které zůstávají v centru pozornosti při udělování stipendií, jsou tato témata:

- České hospodářství – konkurenceschopnost, modernizace a přizpůsobení.
- Česká společnost – národní zájmy, věda, vzdělání, populační vývoj a migrace.
- Procesy rozšiřování EU a proces globalizace.
- Právo a instituce v EU a procesy přizpůsobení kandidátských zemí.

Informace: www.hlavkovanadace.cz

(red)

Ministr informatiky Vladimír Mlynář přednášel studentům FIT VUT v Brně

Ministr informatiky Vladimír Mlynář navštívil 13. března Vysoké učení technické v Brně, kde na Fakultě informačních technologií na Božetěchově ulici přednesl studentům přednášku na téma „Vize Ministerstva informatiky ČR v oblasti informační technologie“. Ministra přivítali na akademické půdě rektor VUT v Brně Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc., děkan Fakulty informačních technologií Prof. Ing. Tomáš Hruška, CSc., a další představitelé vedení VUT v Brně.

Studenti, doktorandi a pedagogové Fakulty informačních technologií i dalších fakult VUT v Brně zcela zaplnili posluchárnu nového komplexu, který byl dokončen teprve na podzim loňského roku. Ti, kteří se nevešli do hlavního sálu, sledovali přednášku ve dvou přilehlých posluchárnách, kam bylo ministrovo vystoupení přenášeno prostřednictvím vnitřního videokamerového okruhu.

Ministr Mlynář se ve své přednášce věnoval současné činnosti i budoucím záměrům svého ministerstva, které vzniklo k 1. lednu 2003. Seznámil studenty s Národním programem podpory počítačové gramotnosti, jehož cílem je umožnit široké veřejnosti zvláště mimo velká města (a především střední a starší generaci) prostřednictvím kurzů naučit se pracovat s počítačem a Internetem. Uvedený program má již více než 160 regionálních center, kde při ceně 100 korun pro účastníka má každý vyhrazen počítač a díky omezení počtu na deset lidí ve skupině je lektor schopen sledovat pokrok všech zájemců. „Jedním z cílů, které si Ministerstvo informatiky ČR stanovilo při svém vzniku, je rozšíření základní počítačové gramotnosti během čtyř let alespoň na polovinu naší populace,“ uvedl Vladimír Mlynář. Národní program počítačové gramotnosti je prvním konkrétním krokem v tomto směru.

Mlynář přiblížil také činnost Ministerstva informatiky ČR v oblasti přípravy nových norem – novely telekomunikačního zákona, zákona o elektronických komunikacích, zákona o zadá-

vání veřejných zakázek, nového správního řádu a zákona o registrech veřejné správy – projekt Intranet veřejné správy by měl v budoucnu umožnit výměnu dat pro všechna místa výkonu veřejné moci.

Během diskuse, která následovala po přednášce, se ministr zmínil, že jeho ministerstvo by uvítalo nezávislé pohledy akademické obce na některé problémy zavádění informačních technologií do státní správy. Uvedl rovněž, že ministerstvo není prozatím schopno s ročním rozpočtem 165 milionů korun podporovat výzkum a vývoj v oblasti informačních technologií. „Snažíme se prosazovat některé dobré projekty na ostatních ministerstvech a také jednáme se zahraničními investory,“ řekl ministr.

Po přednášce si ministr Vladimír Mlynář prohlédl prostory nového posluchárenského komplexu Fakulty informačních technologií na Božetěchově ulici a také rekonstruované jižní klauzury bývalého kartuziánského kláštera, které využívá pro své potřeby děkanát fakulty.

Igor Maukš, foto Michaela Dvořáková

SUMMARY:

Mr Vladimír Mlynář, the Czech minister of informatics visited Brno University of Technology on 13th March to give a lecture entitled „The Vision of the Czech Ministry of Informatics Concerning the Information Technology“ to a student audience at the Faculty of Information Technologies in Božetěchova Street. The minister was welcomed on the university campus by Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc., Rector of BUT, Prof. Ing. Tomáš Hruška, CSc., Dean of the Faculty of Information Technology and by other high ranking BUT officials.

Nové učební texty a publikace

FEKT

NOVOTNÝ, Vlastislav – VOREL, Pavel –
PATOČKA, Miroslav
Napájení elektronických zařízení
Přednášky
2003 – 1. vyd. – 140 s., ISBN 80-214-2300-5

BIOLKOVÁ, Viera – JAKUBOVÁ, Ivana –
KOLOUCH, Jaromír
Impulzová a číslicová technika
Laboratorní cvičení
2003 – 1. vyd. – 69 s., ISBN 80-214-2303-X

PROKEŠ, Aleš
Teorie sdělování
Laboratorní cvičení
2003 – 1. vyd. – 51 s., ISBN 80-214-2310-2

ŠANDERA, Josef – STARÝ, Jiří –
BAJER, Arnošt – MUSIL, Vladislav
Mikroelektronické praktikum
2003 – 1. vyd. – 93 s., ISBN 80-214-2325-0

FCH

1. workshop odborných pracovníků
Organizace přípravy a realizace koncepce státu
v přípravě krizového managementu a ochraně
obyvatelstva na úrovní region, okres, obec
Sborník přednášek
2002 – 1. vyd. – 64 s., ISBN 80-214-2241-6

7th Conference Proceedings
Physics and Chemistry of Molecular Systems
2002 – 1. vyd. – 114 s., ISBN 80-214-2265-3

FP

LUKÁŠOVÁ, Růžena
Trénink obchodního jednání pro obor Podni-
kové finance a obchod
Studijní text pro kombinované studium
2002 – 1. vyd. – 44 s., ISBN 80-214-2198-3

DVOŘÁK, Jiří – SÝKOROVÁ, Lucie –
TOMÁŠKOVÁ, Eva – DVOŘÁK, Jiří
Mezinárodní obchod
Úvod do studia mezinárodního obchodu
2002 – 1. vyd. – 116 s., ISBN 80-214-2236-X

DVOŘÁK, Jiří – DVOŘÁK, Jiří
Mezinárodní obchod. Modely zahraničního ob-
chodu. Studijní text pro kombinované studium
2002 – 1. vyd. – 116 s., ISBN 80-214-2237-8

Optimalizace přepravních toků při likvidaci
použitých výrobků I.
Sborník referátů z vědecké konference
2002 – 1. vyd. – 49 s., ISBN 80-214-2238-6

REŽŇÁKOVÁ, Mária
Finanční management, I. část
2002 – 1. vyd. – 116 s., ISBN 80-214-2249-1

REŽŇÁKOVÁ, Mária – ZINECKER, Marek
Finanční management, II. část
2002 – 1. vyd. – 111 s., ISBN 80-214-2250-5

DVOŘÁK, Jiří – NÝVLTOVÁ, Romana –
POLÁK, David – DVOŘÁK, Jiří
Hospodářská statistika
2002 – 1. vyd. – 87 s., ISBN 80-214-2258-0

PUTNOVÁ, Anna – RAŠTICOVÁ, Martina –
DVOŘÁK, Jiří – SPÁČILOVÁ, Danuše
Bariéry pro vstup do podnikání a sebeprosaze-
ní žen v ČR a srovnání s EU
2003 – 2., rozšířené vyd. – 52 s.
ISBN 80-214-2284-X

REKTORÁT

Nakladatelství VUTIAM

Vědecké spisy Vysokého učení technického v Brně

Edice PhD Thesis

NEUDERT, Alois
Optimalizace řízení jednotných bentonitových
formovacích směsí
2003 – sv. 171 – 38 s., ISBN 80-214-2320-X

NOVOTNÁ, Veronika
Optimalizace akciového portfolia v podmínkách
Burzy cenných papírů Praha
2003 – sv. 166 – 27 s., ISBN 80-214-2321-8

ŠKAPA, Stanislav
Návrh řízení výrobního procesu ne-Gaussovské-
ho rozložení
2003 – sv. 167 – 32 s., ISBN 80-214-2322-6

Edice Habilitační a inaugurační spisy

KUREŠ, Miroslav
Některé souvislosti variačního počtu a diferen-
ciální geometrie z hlediska aplikací
2003 – sv. 108 – 38 s., ISBN 80-214-2313-7

Summary:

(p. 14)
During the week beginning on 18th Febru-
ary, the Computing and Information Ser-
vices Centre and the Centre of Sporting
Activities organized an electronic regis-
tration of students for physical education
courses. Even during this second attempt
at such a form of electronic registration
at BUT, a number of serious problems were
encountered. BUT News has asked the
directors of both centres Ing. Jaromír Maru-

šinec and PaedDr. Jaroslav Bogdálék why
this happened and what measures are pre-
pared to avoid such problems in the future.

(p. 19)
An event organized by the Town-Planning
Studio of the BUT Faculty of Architecture,
which is planned for 36 days, has now
reached its final period. Four exhibitions
of student projects have already taken
place in Brno as part of the Town-Plan-

ning Days programme. The students' works
could be seen at the Galerie U dobrého
pastýře, Galerie mladých, Galerie Kabinet
and Galerie 10 in Radnická street art gal-
eries. Every day at 6 pm., a preview takes
place with a lecture, performance or a
music show. In a cosy atmosphere, visi-
tors are talking about the town, its public
space, town-planning issues and, above
all, about the feeling returning to the town,
which is also the motto of the event.

Tajemné podzemí města si prohlédly tisíce Brňanů

První jarní den láká obvykle k vycházkám do probouzející se přírody, na letošní 21. březen ale připravilo Kulturní a informační centrum města Brna obyvatelům města jiný zážitek – zpřístupnění části brněnského podzemí. Zájem veřejnosti předčil všechna očekávání – sklepení pod Zelným trhem si za jeden den přišlo prohlédnout více než deset tisíc lidí. Početné zájemce neodradila ani skutečnost, že před domem č. 21, v jehož sklepech prohlídka tajuplných prostor ukrytých pod městskou dlažbou začínala, strávili ve frontě téměř 45 minut. „Nestačili jsme ani kopírovat další a další plány podzemí,“ konstatoval ředitel KIC František Pavlíček. Organizátoři museli zrušit i plánovanou polední přestávku a o několik hodin prodloužit prohlídkovou dobu.

Zpřístupnění podzemních chodeb bylo součástí širěji pojaté akce nazvané Vítání vzpomínek na Zelný trh. Organizátoři jejím prostřednictvím chtějí připomenout a mladou generaci i lépe seznámit s historií jedné z největších tržnic ve střední Evropě. Vyzvali proto pamětníky, aby jim posílali své vzpomínky spojené se Zelným trhem, který se v minulém století proslavil zvláště díky rázovitým trhovkyním z Líšně. Z došlých příspěvků má v srpnu vyjít kniha. Návštěvníci Zelného trhu si 21. března mohli kromě podzemí prohlédnout také prostory divadla Reduta, které v současnosti prochází náročnou rekonstrukcí. Reduta patří mezi vůbec nejstarší divadelní budovy v Evropě, známá je i tím, že v ní koncertoval mladý Wolfgang Amadeus Mozart.

Obrovský zájem Brňanů o prohlídku podzemí jasně potvrdil, že město zatím vůbec nevyužívá šance, která by se mohla stát jeho velkou turistickou atrakcí. Brno se totiž může pochlubit stejně rozsáhlým podzemním labyrintem, který obdivují turisté v Jihlavě nebo Znojmě. Sklepení a chodby, až několik set let staré a mnohde i v několika vrstvách nad sebou, jsou nejen pod Zelným trhem, ale prolétají se prakticky pod celým historickým centrem města a zasahují pod Pekařskou ulicí až na Staré Brno. Trasa jarní prohlídky pod Zelným trhem vedla navíc sklepením, které muselo být po vodovodní havárii a propadu dlažby v sedmdesátých letech minulého století vyztuženo deseticentimetrovou vrstvou betonu, a nemá proto tu správnou starobylou atmosféru. „Stačí však prorazit několik metrů chodby a dostaneme napojení na další části labyrintu, kde jsou klenby zachovány ve své původní podobě,“ uvedl jeden z nejfundovanějších znalců topografie brněnského podzemí Aleš Svoboda.

Připravil Igor Maukš, foto Michaela Dvořáková

BOULDER CUP VERTICAL 2003

Naši studenti-lezci rozehráli předehtu skalní sezóny v BOULDER CENTRU VUT v Brně 3. ročníkem boulderového závodu. Ten proběhl v komorním duchu, účast byla menší, avšak kvalita závodníků a obtížnost cest byla na vysoké úrovni. Jediná závodnice Lenka Závadská bravurně přelézala bouldery mužské a celkově skončila čtvrtá. V mužských cestách probíhal těžký boj mezi Martinem Dočkalem z MZLU Brno a Ondrou Dolejšem z VUT Brno. Ve finále zvítězil Martin. Závod připravil horolezecký oddíl VERTICAL.

Hana Podhorská, foto Michaela Dvořáková

BOULDER CENTRUM

